

ARAD-I KÖZLÖNY

52. évfolyam, 16. szám

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897—1932.

Csütörtök, 1937. január 21.

Békés forradalom

Írta: GEORGES ROUX

A francia kormány szempontjából a parlamenti helyzet ma biztosabbnak látszik, mint valaha. A kamara óriási többséggel megszavazta idáig a kormány minden törvényjavaslatát és ha a szenátus csak néhány nappal is feltartóztatta a javaslatok törvényerőre emelkedését és ha csak apró simításokat is végzett rajtuk, ez már egyenesen vakmerőségnek tünt fel a jelenlegi francia parlamentáris viszonyok között.

Az igazság az, hogy a Blum-kormánytalan nincs ellenzéke Franciaországban. Mint egy független szocialista képviselő, Frossard volt miniszter legutóbb megállapította: „Léon Blumnak semmitől sem kell tartania, mert ellenségei azt sem tudják, mit akarnak, nem is beszélve arról, hogy sejtelmük sincs arról, miként érhetnék el céljikat... Léon Blumnak nem kell semmitől sem tartania”.

Bár a parlamentben mélységesen hallgat az ellenzék, az elégedetlenek száma egyre növekszik országszerte. Ugy a kamara folyosóin, mint a magánbeszélgetések során, mindenki csak panaszkodik és a nyugtalanság egyre jobban terjed. Csodálatosképpen ez az elégedetlenség mégsem ölt határozott alakot és senki sem akad, aki szószólójává válnék az általános aggodalmaknak.

Ez a különös helyzet négy főokra vezethető vissza. Mindenekelőtt a közvélemény fáradtságára, amely már belefáradt az örökös apró politikai veszekedésekbe és pártharcokba, amelyek tizenöt éve marcangolják az országot. A második ok a jobboldal meglepő gyengesége. A jobboldali pártok között teljes a széthúzás, a viszály és a civódás. Az egyetlen szervezett ellenzéket a kommunisták jelentik, de ezek taktikai szempontokból helyesebbnek látják, ha nem akadályozzák Léon Blumot kísérlete folytatásában, mert a kommunisták így nem vállalnak magukra semmiféle felelősséget, sőt megtartják még függetlenségüket is, úgy, hogy szabadon követhetik programjukat. Negyedik és talán legfontosabb oka annak, hogy Léon Blumnak nincsen komoly ellenzéke: mindenki attól fél, hogyha Léon Blum megbuknék, bolsevista zavargások törnének ki és a felfordulás lehetőségétől mindenki visszariad.

A Blum-kormány helyzete azonban nagyon kényes a népfront kebelén belül, mert jobbfelől a radikális szocialisták, balfelől a kommunisták szorongatják. El kell azonban ismernünk, hogy Léon Blum nagyon ügyesen játsza ki egymás ellen a két pártot és valósággal kötéláncoshoz méltó ügyességgel megtudja tartani az egyensúlyt.

A Blum-kormány politikája lényegében a kompromisszumok politikája. A belpolitikában Blum minden fontos helyre baloldali érzelmű megbízható embert állít, de semmit sem tesz a jobboldal ellen, ami nyugtalanságot kelthetne. Szociális politikája erős és határozott, azonban időről-időre megáll és időt enged a lélegzétvételre. Pénzügyi politikája arra irányul, hogy a tömegeknek bőkezű ajándékokat adjon, anélkül azonban, hogy a birtokos osztályokat teljesen elvéreztetné. Ami Léon Blum külpolitikáját illeti, ez röviden abban foglalható össze, hogy titokban támogatta a valenciai és

Megegyezés készül Genfben a kisázsiai török-francia konfliktus ügyében

Eden angol külügyminiszter beszédének hatása — Franco tábornok rádióbeszédét intézett a világhoz

A világ közvéleménye feszült érdeklődéssel várta Eden angol külügyminiszter alsóházi külügyi expozéját, amely be is váltotta a várakozásokat, oly értelemben, hogy számos felszínen mozgó kérdést tisztázott. Aki azt hiszi, — mondotta az angol külügyminiszter, — hogy a polgárháború befejezése után Spanyolországban idegen befolyásolhatná a kormányzást, az keservesen csalódnia fog. Anglia érdeke ellen volna, ha Spanyolországban jobb- vagy baloldali kormányzat kerülne hatalomra. Az angol kormányt meg kell arra, hogy a spanyol polgárháború ne terjedjen az ország határain túl és hogy Spanyolország területi épességét és függetlenségét tiszteletben tartsák.

Az angol—olasz Földközi-tengeri megállapodás régi ellentétének vetett véget — mondotta Eden. — Az általános nemzetközi helyzetre vonatkozóan Angliának továbbra is változatlan a politikája és azt kívánja, hogy az európai országok külpolitikai helyzete rendeződjen és a Népszövetség megerősödjön.

Kitért Eden beszédében a távolkeleti helyzetre is, amelyet rendkívül komolynak mondott, a pillanatnyi enyhülés ellenére. Végül bejelentette, hogy az angol kormány Addis Abeában a követséget főkonzulátussá változtatta át. Ez azonban nem jelenti azt, — hangoztatta Eden, — hogy Anglia ezzel elismerte volna Abesszinia olasz meghódítását.

Az angol nép álláspontja

Eden külügyminiszter keddi alsóházi nyilatkozata után Atlee őrnagy, az ellenzéki munkáspárt vezére pártja nevében csatlakozott Edennek a nemzetek együttműködéséről tett kijelentéséhez. A spanyol kérdésre azonban ellenvetést tett. Ideje, hogy Anglia megváltoztassa magatartását és belássa, hogy a benémetelés az, ahogyan ma érvényesül, nem egyéb rossz tréfánál. A spanyol kormánynak meg kell adni a jogot arra, hogy fegyvereket szerezhessen önvédelme céljából.

Crosley konzervatív párti képviselő beszámolt arról, amit Spanyolországban látott. Ő is tagja volt ugyanis annak az angol parlamenti bizottságnak, amely bejárta egész Spa-

barcelona spanyol kormányokat, de gondosan ügyel arra, hogy ne kompromittálja magát nyilvánosan.

A jelenlegi francia kormány valósággal teniszjátékmódot folytat a népfront két szélső szárnyával. A jobboldalon álló radikálisoknak időről-időre odavet egy-egy labdát, ez azonban inkább csak formai dolog, ami a látszat megővését célozza, ugyanakkor azonban a szélső baloldalon nagyon is kézzelfogható előnyöket nyújt. A Blum-kormány mindezek ellenére „a legkisebb rossz”-nak látszik a jobboldal szempontjából, azért, mert a bolsevizmus nyílt megmozdulásától félnék Blum lemondása esetén, a baloldal szempontjából pedig azért, mert

nyolországot, úgy a valenciai kormány által birt területet, mint a nemzetiekét. Igaz, hogy Franco hívei sok foglyot megöltek, azonban a kormánypártiak szintén megölték foglyaikat és a tuszok nagyrésztét. A kormánypárt oldalán mindentféle nemzetiségű katonák harcolnak, de legtöbben oroszok.

Cramborne külügyi államtitkár válaszótt ezután a felszólalásokra. Hangoztatta, hogy

az angol kormány politikáját az a szempont vezeti, hogy Spanyolországra kell bízni, hogy döntsön a sorsáról.

Eden külügyminiszter tegnapi beszéde, amely jó benyomást keltett Párisban, erősen foglalkoztatja az angol lapokat is. A Times így ír a külügyminiszter kijelentéséről:

— Az Eden által leszögezett külpolitikai irányvezetés nemcsak az angol kormány fel-fogását tükrözi vissza, hanem az egész angol népet is. Ez felel meg az angolok tradíciójának. Angliának egyetlen egy érdeke van és pedig az, hogy a spanyol polgárháború hullámai ne csapjanak át a határokon és Spanyolország politikai és területi függetlensége csorbíthatatlan maradjon.

A Daily Mail csodálkozik azon, hogy miért éppen Németországot nevezte meg beszédében a külügyminiszter, amikor a bolsevizmus veszélye már az egész Európában érezhető. Helyesebben tette volna — írja a lap, — ha célzásait Moszkva felé irányítja.

Eden külügyminiszter egyébként ma délután Genfba utazott.

A nemzetközi érdeklődés a Népszövetség holnapi ülése felé fordul, amelyen elsősorban a sokat vitatott és felkavart alexandrettei szandzsák ügye kerül döntésre. Az ülésre már megérkeztek az angol, francia és török küldöttek. Sander svéd külügyminiszter, aki az alexandrettei ügy népszövetségi előadója, ma ebéden látta vendégül a bizottság tagjait, akikkel megbeszélte a viszály jelenlegi állását.

Török politikai körökben nagy fontosságot tulajdonítanak annak a megbeszélésnek, amelyet a török külügyminiszter utazása

a jelenlegi kormánytól állandóan busás konckat kapnak.

Léon Blumnak meggyőződése, hogy neki missziója van. A miniszterelnök teoretikus és idealista ember. Szellemi képességei elvitathatatlanok. Egyik bizalmas barátjának bevallotta, hogy legnagyobb becsvégya „békés forradalmat vezetni”. Léon Blum gyűlöli a konzervativizmust és nem szereti a kommunizmust. Blum a szocializmus uralmát akarja megvalósítani. Szeme előtt a régi francia szocializmus eszményképe lebeg: Jaurés, Guesde és még távolabb Proudhon szocializmusa. Léon Blum az 1848-as forradalom legmodernebb és legintelligensebb örököse!

előtt folytatott az ankarai francia követtel. Törökországban különben a legutóbbi napokban két évfolyam tartalékos tüzérszolgálatot be-
bivták katonai szolgálatra.

A Népszövetség tanácsának holnap kezdődő ülészakára egymásután érkeznek a tagállamok kiküldöttei. Delbos francia külügyminiszter a népszövetségi tanács ülése előtt találkozni fog a török kiküldöttekkel, hogy megvitassa velük az alexandrettei szandzsák ügyét. Hír szerint

a francia külügyminiszter azt a javaslatot akarja tenni, hogy a sziriai török lakosság

Rádióbeszéd — az új Spanyolországról

Madridból jelentik: Tegnap ismét megjelentek a nemzeti repülőgépek Madrid felett és többszáz bombát dobtak le. Miután a bombázás idején koromsötét volt, a lakosságon pánikszerű rémület vett erőt. A bombázás áldozatainak számát még nem ismerik. (Rador.)

A spanyol polgárháború frontjáról érkező hírek szerint a spanyol köztársasági kormány rendkívüli erőfeszítéseket tesz a felkelők által fenyegetett Malaga megmentésére. Tegnap Valenciában egybegyűlt a spanyol nemzetvédelmi tanács, amelynek ülésén részt vettek a valenciai, madridi, malagai és barcelonai szovjetmegbizottak és a szovjet vezérkari tisztek. Elhatározták, hogy a nemzetközi hadosztály hat ezred gyalogságát, továbbá két osztag tüzérséget és megfelelő erősségű műszaki csapatot küldenek Malagába. A hadműveletet vezetését egy szovjet-tábornok veszi át, aki vezérkarát is magával viszi.

Gibraltárból jelentik: A „Reuter“-ügynökség jelenti, hogy a kormánycsapatok hatalmas ellentámadásba kezdtek Malagánál. Ennek az ellentámadásnak eredményéről még nem érkezett jelentés. A harc olyan kétségbeesett és véres, hogy az algecirasi, san roquei kórházak, valamint az összes kötőzohelyek megteltek sebesültekkel. Állítólag a harcnak eddig már több, mint ezer halott áldozata van. A kormánycsapatok ellentámadása Mardellánál indult el, amely félúton van Malaga felé. Két kormányrepülőgépet a nemzetiek felfegyverzett halászhajóit menekülésre kényszerítette.

A világból jelentik: A „Havas“-ügynökség jelentése szerint a kormánycsapatok már

számára az önkormányzatot tovább terjesztik ki.

Ez azonban nem jelenti a francia álláspont feladatát, mert tudvalevőleg francia vélemény szerint csakis a Népszövetség hozhat a sziriai ügyben bármiféle döntést.

A párisi Echo de Paris közlése szerint Kiszászlában újabb török csapatmozdulatok történtek az alexandrettei szandzsák közelében.

Berlinből jelentik: Beck ezredes, lengyel külügyminiszter Genfben utaztában Berlinben kiszállt és részletes tárgyalást folytatott Neurath német birodalmi külügyminiszterrel.

kéden éjjel hatalmas támadásba kezdtek, amelyet számos tank is támogatott. A támadás a nemzetiek balszárnya ellen irányult a cero de los angelesi szakaszon, de meghiúsult a nemzetiek ellenállásán, akik a kormánycsapatokat eredeti állásaikba vetették vissza. A tudósítás beszámol arról, hogy a harc itt még nem ért véget.

Barcelonából jelentik: Az itteni szovjet konzul megjelent Companis köztársasági elnöknel és hivatalosan felajánlotta a „Pion“ nevű szovjet hajón érkezett 2351 tonna élelmiszert, mint az orosz nép ajándékát. (Rador.)

Salamancából jelentik: Az új rádióleadó felavatása alkalmával Franco tábornok tartotta az első beszédet, amelyet nem csak a spanyol néphez, hanem az egész világhoz intézett. Eszerint az új nemzeti mozgalom törölte a szabadság, egyenlőség és testvériség elvét, ami nem jelentett egyebet, mint hatósági segédlettel való legyilkolását a politikai ellenfeleknek. Az új Spanyolországnak legfontosabb kötelezettsége a munkásság és a középosztály megélhetésének biztosítása. A nemzetiségi béke és a vallásszabadság alapján, valamint Spanyolország függetlenségének és a jövő nagy Spanyolországának megteremtése. Ezt az új Spanyolországot meg fogják tisztítani a marxizmus utolsó maradványaitól. Ez olyan állam lesz, amelynek népessége megmenekül a liberálisizmus és demokratizmus szerencsétlen elveitől. Azok a férfiak, akik az új Spanyolországot megalakítják, mindég szoros összeköttetésben maradnak a dolgozó néppel és a kato-

Ruston Hornsby motor 100 HP.,
mely kőolajjal és gázzal fűthető,
eladó.
ALTMAN, Moreni

nasággal. A keresztény Spanyolország ellenáll majd a vallási üldözéseknek.

Franco tábornok ezután a kormánycsapatokban harcoló spanyolokhoz fordult, akiket felszólított, hogy lépjenek át a nemzetiek táborába, mert ott semmitől se kell majd tartaniok. Csak a közönséges bünyösöket fogják rendes törvényszék elé utalni. (Rador.)

Tegnap jelentették a lapok, hogy egy ismeretlen repülőgépet egymásután hat bombát dobott le a Maillé-Breza nevű gőzösre, amely a spanyol vizek közelében haladt. Most megállapítást nyert, hogy a repülőgép Barcelona felől jött és az a valenciai kormány szolgálatában álló repülőgép volt. Ebben az időben ugyanis Barcelonát több nemzeti repülőgép bombázta és a valenciai kormány repülőgépei közül több üldözőbe vette a támadó repülőket, akik elmenekültek. E közben az egyik repülőgép valószínűleg tévedés folytán vetett bombákat a francia gőzösre.

A francia kormány tagjai tegnap délután rendkívüli minisztertanácson foglalkoztak a támadás ügyével. A minisztertanács elhatározta, hogy

utasítást ad a hadiflottának, amelyben minden hadihajót arra kötelez, hogy azonnal indítson ágyútűzést az ellen a hajó, vagy repülőgép ellen, amelyről megállapítható, hogy támadó szándékai vannak.

Beiktatták Rooseveltnél elnököt

Washingtonból jelentik: Rooseveltnél elnököt ma iktatták be hagyományos szertartások szerint hivatalába. Az elnök beszédében kifejtette, hogy az újjászervezés és a felépítés műve az utóbbi években sokat haladt előre és hivatalba lépése alkalmával ismét leszögezheti, hogy a megkezdett uton kíván a jövőben is tovább haladni.

Szónoki siker

Irtá: STELLA ADORJAN

(Copyright by ARAD-I KÖZLÖNY and Publicitas Press Service)

(Megtörtént a nagy szenzáció: a férj elvitte egy ezredvacsorára a feleségét. Ezután a meghívó úgy szólt, hogy a tisztelt családtagok is résztvehetnek az összejövetelen és önagysága addig erősködött, amíg őt is meghívták. Nagyon unatkozott, a férfiak folyton háborus emlékeikről beszélgettek. Most hazaérkeztek.)

Férj (jókedvűen): Te nem ismerted ezt a Székelyi Jancsit husz esztendővel ezelőtt? Az egész századot ő szórakoztatta. Egyszer a sapkáját spárgával odakötötte a vörös Bleyer... Figyelsz, fiam?

Feleség: Nem.

Férj: Pardon!

Feleség: Nem érdekelnek a ti háborus mulatózásaitok. Itthon mindenki azt hitte, hogy hősködtek, veritek az ellenséget, most pedig kiderül, hogy remekül szórakoztatok odakünn... Azt is hallottam ma este, hogy kéthavonként egyszer rendeznek ezredvacsorát, te pedig minden pénteken meglógsz ezen a címen...

Férj: Tudod te, szívem, hány ezrednél szolgáltam én a világháborúban? Dobáltak egyik helyről a másikra.

Feleség: Most pedig egyik kocsmából a másikba dobálsz magad. Ezzel sem törődöm, már régen elszoktam attól, hogy beleszóljak a dolgaidba. Ellenben a szónoklatod a legnagyobb mértékben sértő volt rám nézve! Miért kellett neked felállni és beszélni?

Férj (önérzetesen): Szónoki sikerem volt. Különben is, a bajtársak engem kívántak hallani!

Feleség: Akkor beszéltél volna bármi egyéb ostobaságról, de ne bántsd meg a jelenlevő feleségedet!

Férj: Megbántottalak? Hiszen folyton csak a harctérről beszéltem!

Feleség: Ugyan ne tessed magad! Hát azt ki mondta, hogy „mennyivel jobb volt a harctéren, mint most, az embernek kevesebbet parancsoltak.“

Férj: Én mondtam. Tetszett is. A bajtársak nevettek és tapsoltak.

Feleség: Mert csupa olyan alak borozgatott körülöttünk, mint te magad! Képzeld, milyen sértő ez a feleségekre, azt állítani, hogy jobb volt a gránát-tűzben, mint most itthon a családi tűzhely mellett!

Férj: Ezt így nem mondtam. Csak kifejtettem, hogy az ember kevesebb kommandót kap.

Feleség: Adj egy cigarettát (Rágyujt.) Mi az a kommandó?

Férj: Az a mód, ahogy most cigarettát kértél, az kommandó. És naponta, kedves, hízog, vagy parancsoló formában száz kommandót kapok itthon és ugyanannyit kapnak a többi hősök, akik halált-megvető bátorsággal megházasodtak.

Feleség: Megint a házasság intézménye ellen uszítasz?

Férj: Először is négy szemközt vagyunk, másodsor ellenkezőleg, mindenkit rábeszélék a nőstülre. Minél többen vagyunk férfiak ebben a nagy hadjáratban, annál könnyebben fogjuk kibírni.

Feleség: Most kíváncsi vagyok, miféle szigorú kommandót osztogatok én neked?

Férj: Hiszen éppen ez az, a legtöbb utasításod ugynevezett gyengédségből fakad. Nem óhajtok a nap minden szakával foglalkozni, elég, ha csak a ma esti kommandókat sorolom fel, mondjuk kilenc órától tizenegyig. Leszögezem, szívem, hogy ha a háborúban kaptunk egy parancsot, hogy kilenc óráig tizenegyig tábori őrséget kell állani, az ember ennek az utasításnak eleget tett, de közben bé-

két hagyta, semmiféle al-parancsot nem osztogattak. Ellenben te, édesem!

Feleség: Csak folytasd! De zárd el előbb a rádiót!

Férj: Na látod, ez is egy kommandó. Ha a rádió hallgat, akkor azt mondd, nyissam ki, ha bűnből, azt kéred, zárjam el, ha tánclemez játszik, operára vagy kíváncsi, ha operát közvetít, befogod a füledet.

Feleség: Jó, jó, mit követtem el vacsora alatt?

Férj: Azzal kezdted, hogy „ide ülünk, fiam!“, „nem, mégis ide ülünk!“. Aztán jött a költőzködés, „itt konyhaszagot érzek!“, „itt cug van!“. Rám szóltál: „gombold be a kabátodat, mert megfázol!“, „ne cigarettázz annyit!“, „lassabban egyél!“, „ott valaki koccintott, miért nem köszönsz vissza!“

Feleség: Drágám, hiszen ezek jóindulatú és szükséges kérések!

Férj: És mit gondolsz, a hadvezetőség nem jóindulatúlag és szükségéből kért meg arra, hogy menjek patrullba. Mint ahogy a felsőbb parancsot senki sem próbálta megtagadni, utasításaidat is vakon követem. Aztán folytattad: „Gyerünk haza!“, „Fizess már, fiam!“ „Adj külön borralalót!“ Rendelj taxit!“ „Ne köszönj külön az ezred minden tagjának!“ „Nyisd ki az ablakot!“ „Mondd a sofförnek, hogy az Erzsébet-hidon menjen!“ „Szólj, hogy csengessen be a házmesternek!“ De ez is egy kis kivonata annak a sokféle kommandónak, amit kérelem alakjában két órán belül hozzám intéztél.

Feleség: (duzzog): Rendben van. De ezután egyedül fogsz menni ezredvacsorára!

Férj (felvidul): No végre egy kommandó, amit szívesen teljesítek.

CORSO MOZGÓ. Telefon: 565. — 5, 7 és negyed, 9 és negyed órákor.

Mai kezdettel egy szenzációs dzsungel filmet mutat.

A dzsungel királynője (A női Tarzan.)

Izgalmak, kalandok és egzotikus látványosságokkal tarkított film. — Jegyelővétel 11.30—1-ig.

Nagy sikert aratott Kós Károly új darabja

Budapestről jelentik: A Vígyszínház transilvania-i ciklusa során első darabként Kós Károly „Budai Nagy Antal” című történelmi drámája kerül bemutatásra. A transilvania-i szerző darabjának főpróbája szerdán este zajlott le nagy siker jegyében. Már az első felvonás után sokszor hívták a szerepöket a függöny elé és a további felvonásokban a siker még jobban kidomborodott. A nézőtérén az ardeal-i írók nagy számban képviseltették magukat.

Két arad-i vallomás

Kenyeres-Kaufman volt képviselő bünporében

A per mai tárgyalásán a romániai tanu: vallomását olvasták fel

Budapestről jelentik: A budapesti királyi törvényszék ma délelőtt folytatta Kenyeres-Kaufmann perének tárgyalását, a tanuk kihallgatásával. Mivel a másodrendű vádlott, Kaufman Lajos, Kenyeres jelenté a mai folytatólagos tárgyaláson sem jelent meg és mert a betegségét igazoló hatósági orvosi bizonyítvány 9 nappal e öbb kelt, az ügyész Kaufman Lajos elővezetésének elrendelését kérte. A törvényszék úgy határozott, hogy Kaufmant újabb orvosi bizonyítvány becsatolására kötelezi.

Ezután az elnök felolvasta Kaufman Lajos vallomását, amelyet hónapokkal ezelőtt az ügyészség előtt tett. Kijelentette ebben, hogy azt hitte, hogy joga van a Kenyeres név használatához, bár nevének megmagyarosítását sohasem kérte. A Kenyeres nevet magában sohasem használta, hanem mindig hozzátett egy K. betűt, amivel a Kaufman név rövidítését akarta jelezni. Magyar állampolgárságot nem kért és nem is optált. Izraelita vallásának született, de egy romániai községben jelentkezett az ottani református lelkésznel és közölte vele, hogy át akar térni. Erről irást is kapott.

Felolvassa az elnök Grosz Lipót ocna-i rabbi vallomását, aki Sighet-en az ottani vizsgálóbíró előtt vallott és az előtte felmutatott Kaufman József Jakab névre kiállított anyakönyvi kivonatról kijelentette, nem tudja, vajon azonos-e ez a kivonat Kenyeres-Kaufman Miklós anyakönyvi kivonatával.

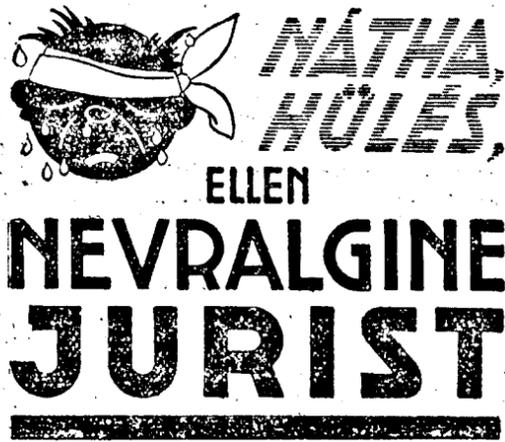
Utána Hanák Sándornak, Beiu község egykori jegyzőjének vallomását ismertette a tárgyalás elnöke. A volt jegyző szerint Kaufman Náthán rabbi 1898-ben jött Beiu községbe. Ebben az időben Kaufman mint metsző működött és magával hozta 3 esztendőes gyermekét is, akit Hanák Mórickenként ismert. Kenyeres a háború alatt bizonyítványt mutatott neki, amelyben ő mint törvénytelen gyermek szerepel. Ugy tudja, hogy a vádlott izraelita válásban nevelkedett és nem keresztény válásban. Végül kijelenti a volt jegyző vallomásában, hogy Kenyeres előbb Móric volt, majd Mózes lett, aztán pedig mint Miklós szerepelt.

Gráf Sándor arad-i építész és az arad-i dr. Friedmann Ignác ügyvéd vallomását olvasta fel a bíróság elnöke. A két tanu vallomása szerint Kenyeres-Kaufmann Miklós őket 1923-ban megbizta szülei adatainak felkutatásával.

A cukorrépa árának emelését kéri a termelők

Bucurest-ből jelentik: Pop Valer kereskedelmi és ipariügyi miniszter megbeszéléseket folytatott a cukorrépa-termelők képviselőivel, akik kijelentették, hogy a répa jelenlegi ára nem maradhat változatlan és éppen ezért kéri a gyárakkal kötött kollektív szerződés megváltoztatását. A miniszter ígéretet tett a kérdés tanulmányozását illetően és kérte, hogy mindkét szerződő fél emlékiratban ismertesse álláspontját.

Hornya Károly sighet-i detektív vallomásában elmondotta, hogy évekkal ezelőtt Amerikából megkeresés érkezett a sighet-i rendőrségre, amelyet felkértek, hogy kutassa fel Kaufman Náthán lakóhelyét, mert Amerikában érdeklődnek Kenyeres Miklós után, akit valamikor régen Kauf-

man Náthán gondozásaira biztak. Ő el is járt ebben az ügyben, de Kaufman Náthán lakóhelyét ekkor már nem tudta megszerezni.

Az iratok ismertetése után a bíróság a tárgyalás folytatását január 27-ére tűzte ki.

Tűz a bucuresti-i japán követségen

Bucuresti. Ma reggel a japán követség alagsorában tűz keletkezett, ahol a központi fűtés két olajtartálya kigyulladt. Sűrű füst borította az egész épületet és a központi tüzörség vonult fel, hogy a veszedelmet elfojtsa.

Nagyszabású kommunista bünpor tárgyalása Rigában

Rigából jelentik: A napokban kezdik meg a kommunista-per tárgyalását. Ilyen nagyszabású bünpert még sohasem tárgyaltak Lettorszában. A nyomozás során sikerült felfedezni a kommunisták rádióleadóját, amelynek segítségével állandó összeköttetést tartottak fenn a lett kommunista-mozgalom vezetői a külföldi szervezetekkel.

Elgázoltak egy ineu-i földművest Oradea-n

Oradea-ról jelentik: Súlyos autógázolás történt a Calea Victoriein. Az „Ord. 794” rendszámot viselő autókamion, amelyet Biró Mihály vezetett, elütötte Ditle Ilie ineu-i illetőségű földművest, aki az uttesten haladt át. Ditle a gépkocsi kerekei alá került, jobb lába és az egyik karja eltört és belső sérüléseket szenvedett. A sebesültet kórházba szállították, ahol jobb lábát amputálták. Kihallgatni eddig még nem lehetett. Ditle állapota igen súlyos. A gépkocsivezető kihallgatását már megkezdte a rendőrség.

Forradalmi újítás a zenében

Harmincöt hangu skálát talált fel egy csehszlovákiai tanár

Új zongorák, új kották és új elnevezések

Pozsonyból jelentik: Vlossák Péter, az érsekújvári reálgimnázium fizikatanára szenzációs találmányával keltett nagy feltűnést a zenevilágban. Vlossák tanár ugyanis 85 hangu temperált skálát talált fel, amelynek alapján most épített fel az új intervallumok szerint behangolt zongorát. A találmány, hír szerint, beláthatatlan következményeket rejt magában és a zeneköltészetet egészen új alapokra fekteti.

A feltaláló Vlossák tanár nyilatkozatában elmondotta, hogy már régóta meg volt győződve a jelenlegi dur- és moll-skálák hiányosságairól. Matematikai úton rájött arra,

hogy egy sokkal pontosabb temperált skálának legalább 35 hangot kell tartalmaznia és nem pedig tizenkettőt, mint a mai chromatikusskála.

Vlossák tanár ezután kijelentette, hogy jelenleg egy olyan zongora megépítésén dolgozik, amelyen a hurok a 35 hangu skála intervallumainak megfelelően lesznek behangolva. Az új hangoknak megfelelően új kottákra, új elnevezésekre lesz majd szükség. A feltaláló szerint ha mindez megvalósul és valamennyi hangszert sikerül az új skála szerint átalakítani, úgy beláthatatlan fejlődési lehetőségei lesznek a szimfonikus zeneköltészetnek.

5-7.15-9.15. — **Újdonság! Meglepetés!**

Ennyi humor, ennyi kacagás még nem volt!

Premier! — MA — Premier!

Az **URANIA** bemutatja a világ öt komikusának sláger-zenei vígjátékát:

„Saran-cirkusz”

(A pályázatos)

Bécsi jókedvű Bécsi zene! — **ADELE SANDROCK, LEO SLEZAK, HANS MOSER.** — Zene: **ROBERT STOLZ.**

Café Restaurant Boulevard ma, esütörtök este
Ingyen tombola. Érdekes tárgyak kerülnek kisorsolásra. Bohém jazz hangversenye

TÁNC REGGELIG

Többszemes könnyek

Irta: BALINT GYÖRGY

Minden elismerésünk Fordé, a „könnycepp-autó” feltalálójáé. Ez a tehetséges ember mindig pontosan tudta, mit kell eladni és hogyan. Biztos üzleti érzéke most sem fog csődöt mondani. A könnycepp-autónak sikere lesz. Az új jármű formája olyan, mint egy könnyceppé és amellet nem ráz. Ugylátszik Fordban öreg napjaiban felébredt a költő. Elérzékenyült és könnyceppjei nyolcvan-kilométeres sebességgel gurulnak ki gyára kapuján. Ki tudja, milyen szomorúság érhet? Ha egy lirikust bánat ér, versek születnek belőle. Ford bánatából autók születnek, — ez természetes. Számos löerővel sir, többszemes könnyeket.

Az ötlet egyébként tökéletesen jogosult, ugyanis, mint az általános komorság, a közrosszkedv kifejezése. Az autó általában sohasem árult el különösebb derűt. Bármilyen üdítő is autózni, bármilyen derűre hangolja néha az embert, (különösen azt, aki csak nagyritkán, a szerencse különös kegyéből jut hozzá), egy szép autókirándulás — a jármű alaphangja sohasem vidám. A motor berregése állandó ingerültségre mutat, a dudu hangja dühösen elutasító, vagy hisztériásan sápitózó. A könnycepp-alak e hangok mellett egyáltalán nem stílusatlan.

És főleg elgondolkasztó. Eszünkbe juttatja, hogy a világ, melyben élünk, feltűnően csekély mértékben kedélyes. Ki kellene egyszer számítani, hogy egy mérsékelt égövi átlagember naponta mennyi időt fordít öröme és mennyit az ellenkezőjére. Kérdőveket kellene kibocsájtani és pontos adatokat kérni. Az eredmény valószínűleg lesújtó volna. Vannak emberek, akiknél napok mulnak el anélkül, hogy örülnének. És ha időnként örülnék is, ez csak percekig, vagy másodpercekig tart. Azt hiszem, ilyen a többség. Megvallom, mindig gyanakszom egy kissé, ha feltűnően jókedvű embert látok. Ilyenkor mindig eszembe jut egy ismerősöm, aki egy alkalommal őszinte megdöbbenéssel kiáltott fel: „Hogy lehet kora reggel nevetni?” Igazán adok neki, az ilyen jelenség csakugyan egészen valószínűtlen. Az ember általában reggel van legrosszabb kedvében. Valami kínosan gyors lift hirtelen a napvilágra röpti az álom sötét és feneketlen tárnájából. Ez a minden reggeli élmény majdnem megdöbbenő, mint a születés. Az ember tanácstalanul tekint szét és fokról-fokra jutnak eszébe a dolgok. Először a maga személyazonosságát agnoszkálja leplezetlen ellenszenvvel, és bizalmatlansággal, azután a körülötte lévő tárgyakat. Felismeri óráját, a konok és ádáz ellenséget, mely türehtetlenül szerény modorban figyelmezteti szakadatlanul a halálra. Felismeri pénztárcáját, amely a világgazdasági helyzetet juttatja eszébe kíméletlen formában; ceruzáját és töltőtollát, mely mesterségére utal tapintatlanul és végül a zsebéből kirakott levelek, kéziratok és újságkivágások tömör, bizonytalan színű geológiai rétegeit, melyekről eszébe jutnak kötelességei és megoldandó feladatai. Undorral hunyorog ilyenkor a felébredő és mely gyanakvással néz az új nap felé. Fekhelyét elhagyva, száműzöttnek érzi magát és az a meggyőződése, hogy az ébredéssel súlyos és igazságtalan sérelem érte. Kitétték valahonnan, minden indoklás vagy mentegőzés nélkül.

A nap, mely így kezdődik, rendszerint megfelel a várakozásnak. Nagyrésze erőfeszítéssel, bosszankodással, szorongásokkal, kötelességteljesítéssel, konfliktusokkal telik el. Reggeltől estig kétségbeesetten értelmes dolgokat művelünk és kétségbeesetten komolyan vesszük őket. Reggeltől estig a hasznosság elve irányítja cselekedeteinket: a legcsekélyebb haszon nélkül. A nap rendszerint egyhangu, — ha pedig változatos, ezt a sérelem változatosága teszi. Ilyen körülmények között jókedvre alig marad alkalom és idő. Ez az általános irányzat évről-évre terjed világszerte. Ugylátszik, most már Amerikában is meghonosodott és így születnek meg a kötelező derű és optimizmus hazájában a könnycepp-autók. (Bár az is lehet, hogy a hasonlóság csak véletlen és az új kocsik csakis gyakorlati szempontból kaptak könnycepp-alakot. Ez azonban mitsem változtat a helyzeten.)

Szigorított intézkedések a város pénzügykezelési szolgálatának ellenőrzésére

— A városvezetőség új pénzügyi rendszabályokat léptetett életbe —

Arad város vezetősége szerda délelőtti ülésén egész sereg rendszabályt határozott el a közigazgatás pontosabb tétéle és a város pénzügyeinek hathatósabb ellenőrzése érdekében. Dr. Coşoiu Romulus átmeneti-bizottsági elnök beszámolt arról, hogy legutóbb az egyik külvárosi közigazgatási kirendeltség ellen panaszok merültek fel és ez késztette a város vezetőségét arra, hogy a már fentemlített értelemben rendelkezéseket léptessen életbe. A szükséges rendelkezésekre vonatkozóan Tatu Ioan helyettes átmeneti bizottsági elnök terjesztett elő részletes javaslatot, melyhez Berzovan Ioan, a pénzügyi szolgálat főnöke is csatlakozott. Ez a javaslat a következőkben foglalható össze:

— Jelöljön ki a város három állandó ellenőrt, akik rendszeres ellenőrzést fejtsenek ki a közigazgatási kirendeltségeknél, szükség esetén pedig a város más szolgálatainál is. Ezek az ellenőrök működésük eredményéről jelentést készítenek a városi vezértnak, aki viszont havonta írásban tesz jelentést erről a város vezetőségének.

A jövőben a főpénztárosnak az esti zárlatnál külön-külön fel kell tüntetnie az egyes alapok (egészségügyi, utépítési, stb. alapok) helyzetét. Ezekről az alapokról párhuzamosan két könyvben történik nyilvántartás. Az egyik könyvet a főpénztáros vezeti, a másikat pedig az az ügyosztály, amelyhez a szóbanlévő alap tartozik.

Vannak a városnál ugynevezett külső fizetések, például azok az összegek, amelyeket a mérnöki hivatal, a gazdasági szolgálat munkásai kapnak. Ezeket a fizetéseket a jövőben nem a főpénztáros eszközli, hanem az esedékes összeget az illetékes szolgálat főnöke veszi át és a fizetés a szolgálat valamelyik tisztviselője által történik a szolgálati főnök jelenlétében. Minden esetben más tisztviselő végzi a fizetést és csak a fizetés napján tudja meg, hogy neki kell a munkások járandóságát folyósítania.

A város tulajdonát képező értékpapírokat felülvizsgálják, becsomagolják, a csomagot lepecsételik és külön trezorban helyezik el. Ennek a trezornak kulcsa a város mindenkori polgármesterénél lesz. A letétbe helyezett értékpapírokat pedig szintén külön trezorba helyezik és ennek kulcsa a pénzügyi tanácsosnál vagy pedig a főkönyve őnél lesz.

Tatu Ioan helyettes átmeneti-bizottsági elnök azt javasolta, hogy a főpénztárnál elkerülhetetlen differenciák fedezetére szavazzon meg a város a főpénztáros részére megfelelő összeget. Ezek a differenciák főképpen az aprópénz körül merülnek fel. A város vezetősége erre a célra havi ezer lei-t szavazott meg.

A már fentemlített állandó ellenőrzés végzésével Amlacher Viktort, Igna Petrut és Matei Cornelt bízták meg. Az átmeneti-bizottság, valamint a tanács megválasztása után az állandó bizottság tagjai minden külön megbi-

zatás nélkül részt vehetnek az ellenőrzésben. A fenti rendszabályok gyakorlatba való átvitelének ellenőrzésével Tatu Ioan helyettes átmeneti-bizottsági elnököt bízták meg, akinek előterjesztését egyébként teljes egészében elfogadta a város vezetősége. Egyben megbízták a közigazgatási ügyosztályt, hogy a jövőben a külvárosi kirendeltségek közigazgatási munkáját hathatós módon ellenőrizze.

A cseppfolyós levegő rejtelméi

Miskovits Ernő előadása a Kölcsey Életiskolában

A Kölcsey Életiskola munkarendje megvalósítja a kívánságot, mely az ifjuság mindennapi iskolájával szemben, mindig hangsúlyosabban szólal meg: a manapi élet megértésével a jövő napok életét kell irányítani. Ezt tette az esti előadással is, melyet az Iparos Kulturházban nagy közönség épülésére és öröme rendezett a mindenségben érvényesülő fejlődés megértése végett. Kitűnő képzettségű és kiváló előadóképességű tanító erőt állított most is a dobogóra. Miskovits Ernő, a helybeli oxigénár tisztviselője hivatásában foglalkozik a fizikai és kémiai kutató kísérletek tudományos eredményeivel, azért ismeretei széleskörűek és biztosak. Előadása ezért is világos és a célhoz haladó. Az előadás tudományos szókészletét támogatni tudja az emelkedésre kész képzelő erő szavaival is, azért még a magyarázó kísérleti bemutatások előtt is a közölt igazságok nemcsak tanulságosak, hanem érdekesen szépek is voltak. Bizonyos, hogy az Életiskola szerdai előadója is megerősítette a hallgatóságban a hitet, hogy az emberiség a mostani mindennapos zürzavarban is halad a fejlődés útján és növelte a tiszteletet azok iránt, akik tudományos kutatásokkal a teremtés titkait fölfejtve, közelebb viszik a lelkeket a világegyetem alkotójához. A tudósok, az igazi tudósok tisztelete emelkedés a magasságba. Miskovits hasznos és szép előadása fölfelvitte hallgatóit, akik figyelemmel és hangos elismeréssel adóztak munkájáért.

A nagy figyelemmel hallgatott szóbeli előadás után Miskovits bemutatta a folyékony levegőt, melynek hőfoka minusz 180 fok. Egy vékony ólomtekercsre akasztott kulcs kinyújtotta a tekercset, de amint a cseppfolyós levegőből ráöntött az ólomtekercsre, az a hidegtől annyira megdermedt, hogy a kulcsot megbirta. A lehetet melegtől a tekercs uira meglazult. Elhamvadni készülő gyufa lángalobban, mert a folyékony levegőből elszálló okszigén táplálta. Egy virágszálát behintett a folyó levegővel, ettől tömege annyira tömörre lett, hogy gyenge ütésre, mint a porcellán törött szét. Az így behintett puha alma valóságos vasgolyóként gurul a padlón. A pohár hideg vízben a cseppfolyós levegő erős pattogással forr és a tompahangu puha ólomcsengő magas csengőhangot ad, miután a 180 fokos folyékony levegővel megpermetezte a kísérletező, mert a nagy hidegtől sokkal sűrűbb lett a tömege. A puha higanyba állított fanyél kalapácsnyél lett, mert a higany a folyó levegőtől acélkeménységű lett.

Miskovits egyórás előadása meggyőzte hallgatóit arról, hogy az emberi ész kitartó akarata a természet legtitkosabb rejtelméit is fel tudja fedni, hogy a további fejlődéshez felhasználhassa. Hosszu tapsal ismerte el a nagy közönség az előadás értékét.

Fizessen elő

az „Arad-i Közlöny”-re!

Egy óra	70.—
Negyedévre	210.—
Félévre	420.—
Egy évre	Lei 840.—
Külföldre havonta	50.— Lei, fel több.

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda Bul. Regele Ferdinand 4. Telefon: 151.

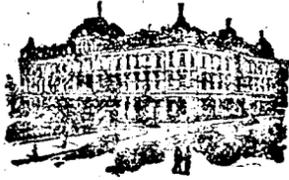
Fiókiadóhivatal Bul. Regina Maria 10.

Jön! Pezsgőkeringő.

Romantikus filmoperett. Főszereplői: Gladys Swarthout és Fred Mac Murray.

Rezisták új propaganda-akciója Belgiumban

Brüsszelből jelentik: Degrelle, a belga fascisták vezére, egyre jobban fokozza belgiumi propagandáját. A múlt napokban minden este nagygyűlésre hívta össze híveit a fővárosban. Az első ülésen 9000 ember vett részt. Degrelle kiméltlenül támogatta a kormányrendszert és azt követelte, hogy Belgium szakítsa meg minden összeköttetését a spanyol valenciai kormánnyal.

Ha BUCURESTI-be jön Szálljon meg a **GRAND HOTEL** „LAFAYETTE”-ben

Nyugateurópai kényelemmel berendezett szállodánk a főváros szívében fekszik. Disztingvált, tiszta, csendes. Elsőrangú iskolázott személyzet. — Ultramodern szobák a lehető legalacsonyabb árakkal. — **BUCURESTI, I., Calea Victoriei No. 11. — Telefon: 3-34-10.**

Megbeszélés az arad-i ügyészségen az új büntetőtörvény „abortus-paragrafusa” ügyében

Az arad-i orvosok nevében dr. Cucu Vasile városi főorvos folytatott megbeszéléseket Vulpe Constantin vezető főügyessel — Számos orvosi beavatkozást jelentettek be — Egyelőre nem vesznek ujjlenyomatot az erkölcsbizonyítvány-kérőktől

Az új büntetőtörvényvel kapcsolatosan számos tekintetben történt változás az arad-i ügyészségen is. Rendkívül fontos a törvénynek az a része, amely előírja, hogy abortus esetén előzetes engedélyt kell kérni az ügyészségtől, oly módon, hogy az orvosi beavatkozás előtt szakorvos adja meg véleményezését és ennek alapján dönt az ügyészség. Egyetlen kivételt engedélyez a törvény, amennyiben módot nyújt arra, hogy ha sürgős beavatkozásra van szükség és a beteg életét veszélyezteti a késedelem, a műtét nyomában megtörténhet és erről 48 órán belül utólagos jelentést kell tenni az ügyészségnek. Az orvosi kérdések tisztázása céljából

az arad-i orvosok nevében szerdán délelőtt dr. Cucu Vasile arad-i városi főorvos megjelent az ügyészségen és hosszabb megbeszélést folytatott Vulpe Constantin vezető főügyessel,

aki ismertette az ügyben álláspontját, amely szövege szerint ragaszkodik a törvény világos rendelkezéseire. A megbeszélés teljes egyetértésben folyt le és megállapítást nyert, hogy az orvoskamara álláspontja azonos a főügyészével.

Az arad-i ügyészségen egyébként január elseje óta számos orvosi beavatkozásra vonatkozó kérvényt intéztek el, tulnyomóan kedvezően, megadva az engedélyt a műtét végrehajtására. De rendkívül sok utólagos bejelentés is történt, amelyeknek száma arra készítette az ügyészséget, hogy

minden utólagos bejelentést a legteljesebb precizitással vizsgáljon meg, abból a célból, nehogy valamilyen módon visszaélés történhessen a törvény eme kedvezményével.

Az esetek felülvizsgálása még most is folyik és az eredmény egyelőre még nem ismeretes. Az orvosi beavatkozásra szóló engedély akkor adható meg legkönnyebben, ha azt állami intézmény, tehát a kórház vagy szülészeti klinika kéri, ebben az esetben a formalitások elintézése a legsimábban történik meg.

Ugyancsak az új büntetőtörvényvel kapcsolatos rendszabályok írják elő — mint ahogyan annakidején megirtuk — hogy az ügyészségi erkölcsi bizonyítványok kérésénél a kérvényezőtől ujjlenyomatot vegyenek. Erre a célra külön bünygyi nyilvántartót létesítettek Arad-on, de az ügyészségtől függ, kívánja-e ennek a módszernek alkalmazását. Egyelőre még a régi rendszer szerint történik meg az erkölcsi bizonyítványok kiadása, miután az erre vonatkozó szabályrendeletet most tanulmányozzák.

Előreláthatólag az ujjlenyomat-rendszert nem is vezetik be Arad-on, miután az ügyészség nem látja ennek szükségességét, végleges döntés azonban ebben az irányban csak a hét folyamán történik.

SELECT 5. 7 $\frac{1}{2}$ és 9 $\frac{1}{4}$ órákor
TELEFON 2-84
KATHERINE HEPBURN és FREDRIC MARCH
sláger-
filmje: **Stuart Mária.**

Az arad-i ügyészség mellett, Minda Ioan bírósági tisztviselő vezetése alatt működő bünygyi nyilvántartó már megkapta a bucuresti-i központi nyilvántartótól az ott nyilvántartott arad-iakra és arad-megyeiekre vonatkozó

A nátha nem ártalmatlan

— „Olyan náthám van, hogy nem látok!”
— „Dörzsölje be fejét **Carmol-lal***) és
kösse be egy kendővel. Holnapig nem lesz
semmi baja.*

*) Carmol a legjobb bedörzsölőszer m ghu-
lés, gripa, reumatikus fájdalmak es láz esfen.
Ara üvegenként 22 — lej. Kapható gyógy-
szertárakban és drogeriákban

fényképeket, ujjlenyomatokat és iratokat és az anyagot most rendezik az ujonnan létesített hivatalban.

Arad-i orvos hozzászólása az abortus-problémához

Az abortusokra vonatkozó rendelkezés kérdésében beszélgetést folytattunk dr. Radó János ismert arad-i nőorvossal, aki a következőket jelentette ki:

— A törvény intenciója az volt, hogy megakadályozza a hatalmas számban felburjánzó titkos abortusokat, de féő, hogy a gyakorlati keresztülvitel ennek éppen az ellenkezőjét fogja eredményezni. Az orvosok helyzetét ugyanis rendkívül megnehezítik. Elsősorban az a rendelkezés, amely két szakorvos vizsgálatát és véleményezését írja elő, már költséget jelent a betegnek. Költséget jelent az orvosi bizonyítvány, amelyet a rendelkezések szerint két példányban kell kiállítani és felülbélyegezni. De az orvosokra nézve is fiasztó két bizonyítványnak kiállítása. Sokkal egyszerűbb lenne,

ha az ügyészségeken litografált, vagy nyomtatott formula lenne, amelyen egyszerűen kitöltik a rovatokat, beírják a beteg és a véleményezést adott orvos nevét.

Néha napok telnek el, amíg a kérvényre döntést kap a beteg. Most képzeljük el, hogy vidéki beteg jön, akinek napokat kell szanatóriumban vagy szállodában tölteni, míg az engedélyt megkapja és csak azután kerül sor a műtét keresztülvételére. Ez újabb és jelentékeny költséget jelent. A hosszadalmas proce-

dura elriasztja a betegeket és féő, hogy titokban dolgozó kuruzslókhoz és bábaasszonyokhoz fognak fordulni, akik természetesen nem tudnak annyira vigyázni a beteg életére, mint az orvos.

— Külön tisztázandó

az orvosi titoktartás problémája,

ugyanis a rendelkezések szerint a beteg nevét be kell jelenteni, ezt regiszterbe vezetik és csak úgy adják ki a kért engedélyt. A bejelentéssel pedig az orvos a titoktartás ellen vét. Tisztázandó, kiknek lesz jogukban betekintést nyerni ebbe a regiszterbe, ahol családok becsülete rejtőzik. A hosszadalmas procedura elkerülésére egyetlen mód az lenne, hogy

külön szervet létesítene az ügyészség, amely kizárólag ezekkel az ügyekkel foglalkozik

és amely által lehetővé lenne a kérések nyomombani elintézése. Ez a külön szerv azért is fontos, mert, értesülesem szerint,

Arad-on átlagosan tizenöt abortuszt végeznek naponként, ehhez pedig még hozzájönnek azok, akik a megyéből jönnek Arad-ra,

mert városi orvossal akarják a műtétet végzetni. A törvény végrehajtása körül tehát még sok kérdés tisztázandó, oly módon, hogy a végrehajtás a törvényhozók intencióinak megfelelően történhessen meg.

Tragikus halálesetek a Sava Raicu-uccában

Különös és rejtélyes körülmények között elkövetett öngyilkosságot jelentettek a rendőrségnek. Ma délelőtt közölték a rendőrséggel, hogy Mészáros Gáborné 37 éves, Sava Raicu-ucca 103. szám alatti lakosnő január 18-án éjszaka egy óraker tiz napig tartó betegeskedés után elhunyt. A halálesetet jelentették a rendőrségnek, ahonnan *Seniuta* komisszár szállt ki a helyszínre, miután a rendőrség úgy értesült, hogy a 37 éves asszony öngyilkosság következtében halt meg. A komisszár megállapította, hogy Mészáros Gáborné január nyolcadikán zsirosszódát ivott, mert meg akart válni az élettől. Ekkor gyomoromást alkalmaztak és Mészárosné állapotában némi javulás mutatkozott. A javulás helyett azonban napok múlva az öngyilkosjelőt rosszabbul lett, úgy hogy 18-án éjszaka meghalt. Mészáros Gáborné hozzátartozói nem tudják, mi készítette a szerencsétlen asszonyt végzetes tetteire és ezért a rendőrség tovább folytatja az ügyben a vizsgálatot, hogy a rejtélyes, halálosvégű öngyilkosság hátterére fényt derítsen.

Itt írjuk meg azt is, hogy kedden délelőtt még egy öngyilkosságot jelentettek, amely ugyancsak a Sava Raicu-uccában történt a 10. számú házban, ahol Pacurar Mihai 83 éves arad-i lakos követett el öngyilkosságot. Pacurar egy óvatlan pillanatban, amikor csak áttagjai nem tartózkodtak a lakásban, felakasztotta magát. Mire a szerencsétlen emberre rátaláltak, halott volt. Pacurar nem hagyott bucsu-evelet, de úgy tudják, hogy öt éve tartó betegsége kergette a halálba.

CENTRAL: Ma szünet!

HIREK

SIKOS

Irtó:

Szép émi

Tegnap olyan sikos volt a járda, jó néhány súlyos láb- meg kartörés lett belőle.

Az az egypár másodperc, mikor az ember a sikos aszfalton megcsuszik és hanyatt esőben van, valami elszámolhatatlan dolog az testileg is, lelkileg is. Ahogy a két könyököm felkapódik, amilyen szögketvet a térdem, a fejem, a derekam, ahogy a csukott szám felpattan és a szemem nekimered, a szervezet beszámíthatatlanságának ezt a koreográfiáját csak a lassított film adhatná a szemünk elé, úgy mint az olympiai diszkoszvetőnek az öntudatlan lendületét. Azt a vilámnál sebesebb folyamatot, ami ezekben a pillanatokban az agyban, az elme működésében részes idegpályákon, szövetközi nedvekben, vérplazmában, zsigerekben, ducokban végbemegy, azt aztán a legelső biológus se tudná soha összeadni, hitelesen papírra tenni. Magam, a paraszti eszemmel, ocsudóban az ilyen pillanatok után, először is az édesanyámra eszméltem: egy óra múlva vitték volna hozzá a híret, hogy a fiát elszállították a mentők. A második gondolatom, amely jelentkezett, az volt, az a csodálat, hogy hogy bírtam az eszem, a kiszámításom nélkül az egyensúlyt visszakapni, talpon maradni. S akkor kezdett csak a szívem zötyögni, a kisagyamon a hideg, a lenyeremen a forróság eljutni.

Az ember a közt a rohamos elméleti dekompozíció közt afféle titkos tehetséget kap, ami a macskának adatott, amely talpra tud esni.

Fájdalom, hogy nem tudjuk minden esetben a csúszós járdán a macskaságot elérni.

Micsoda vandál valami, micsoda lealáztatás. Hogy ezt az isteni világot, ezt a határtalan életünket elveszithetjük azon, hogy elsiklik a cipőnk talpa a felragyott kövön, meg a frissen esett havon. Vagy ha megmaradunk az esés után, örök nyomorék lehet belőlünk.

Az ember ilyen eseményekkel nem igen traktálhatja a felebarátait: képzeld kérlek, megcsusztam, az Isten őrzött, hogy a nyakam nem törtöm. Nem. De milyen riadtan és gyámoltalan mereng magában azután a járdán, akit így az Isten őrzött az imént.

Sokszor fennakadtam azon, hogy nem talált fel még valami huta okos ember olyan smirgliséget, amit a sikos napokon csak elő kéne venni a tárcájából, rácsapni a cipő vagy a galucsnál talpára, ez azután nem engedné, hogy a sikos talajon bajunk essék.

Többet is gondolkoztam, azt is elgondoltam, könnyörgöm, csak úgy bágyadtan, tétova formán, hogy idefenn a fejünkben járó eszméletünk is hogy megcsuszik a sikos emberi pályán, hányunk porulástságának, boldogtalan napjaink és éjszakáink az oka egyetlen téves lépése az észjárásnak.

— HAVAZÁS! Az Institutul Meteorologic Central, Bucuresti jelentik: Az ország nyugati részében a hőmérséklet lassu emelkedése várható és legtöbb részében havazás esedékes, különösen Dél-basarabia-ban. A havazás igen sürü lesz. Legnagyobb hideget az elmúlt napon Toplița-n mérték, ahol 20 fokot mutatott a hőmérő. Bár az ország területén nagy mennyiségű hó esett, az államvasutak vezérigazgatósága azt jelenti, hogy rendben közlekednek a vonatok, kivéve a dobrogea-i Medgida-Bazargic-vonalat.

— Mary angol anyakirályné megbetegedett influenza-ban. Londonból jelentik: A még mindig terjedő influenza járványban Mary anyakirályné is megbetegedett. Állapota azonban aggodalomra nem ad okot.

— BORIS BOLGÁR KIRÁLY — TISZTELETBELI MOZDONYVEZETŐ. Belgrádból jelentik: A belgrádi mozdonyvezetők országos kongresszusa tiszteletbeli mozdonyvezetővé választotta Boris bolgár királyt aki gyakorlott mozdonyvezető.

— Meglátogatta Titulescut Xenit volt miniszter. Bucuresti-ből jelentik: Constantin Xenit, a volt liberális párti miniszter visszatért St. Morinzból, ahol meglátogatta Titulescut, Xenit ki-hallgatáson fogadja a kormányfőnök.

— Meghalt egy idemenekült török tábornok. Constanta-ból jelentik: Bazargic-ban tegnap hirtelen meghalt Ahmed Retjep pasa, aki az utolsó császár életében tábornok volt a török hadseregben és magas tisztségeket töltött be. A köztársaság kikiáltása után Romániába menekült, ahol a legnagyobb nyomorban fejezte be életét.

— Uj parancsnok kerül az arad-i repülőtér élére. A légügyi miniszterium átiratban közölte Arad-városával, hogy Gruia Ioan, az arad-i repülőtér parancsnoka súlyos beteg és ezért helyettes parancsnok kinevezése szükséges. Tekintettel arra, hogy erre a célra a miniszterium költségvetésében nem szerepel előirányzat, azt kéri, hogy a város fedezze a helyettes parancsnok fizetését abból a három százalékos járulékból, amelyet amugyis a légügyi miniszterium javára kellett volna befizetnie. A város vezetősége ehhez a kéréshez hozzájárult. Az arad-i repülőtér helyettes parancsnokául Sanatescu pilótát nevezik ki.

— Emelkedés az állami bevételekben. Bucuresti-ből jelentik: Január 1. és 18. között az állami bevételek 725 millió 738.624 lejt tettek ki, ami 8 millióval haladja meg az előző év hasonló időszakában történt bevételezését.

Beleőrült az erdei medvekalandba

Abrud-ról jelentik: Tragikus esemény tartja izgalomban már napok óta Toplița falu lakosságát. Az egyik erdőőr, Gábor János, aki a falu erdelére vigyáz, pár nappal ezelőtt hivatalos útját végezte az erdőben, amikor egyszerre két medve került eléje. A szerencsétlen embernek már arra sem volt ideje, hogy felmásszék valamelyik fára, vagy pedig hogy fegyverét előrántsa, mert a két medve gyorsan feléje igyekezett. Hamarosan letepertek a földre, ebben a pillanatban azonban egy másik erdőőr is odaérkezett, aki puskáival elkergette a két vérengző vadat s megszabadította szorongatott helyzetéből erdőőrtársát. A szerencsétlen erdőőr azonban a kiállott izgalom következtében elvesztette kiegyensúlyát és megőrült. A tomboló embert összekötözve szállították a közeli elmeógyógyintézetbe.

Most pótolja

fehérenemű szükségletét,
amíg a közismerten

OLCSÓ FEHÉR HÉT

tart

NÉMETH ISTVÁN és FIA
Divatáruházában.

— Meghalt Magyary Pál timisoara-i kanonok, püspöki helynök. Timisoara-ról jelentik: Magyary Pál kanonok, püspöki helynök 80. éves korában meghalt. 1917-ben nevezték ki kanonokká, míg a következő évben szentszéki bíró lett. 1930-ban püspöki helynöki kinevezést kapott. Az elhunyt kanonok hosszabb idő óta betegeskedett. Tegnap éjszaka szivgyengeség vett rajta erőt, amely ellen nem volt segítség. Az elhunyt főpapot a szeminárium dísztermében ravatalozták fel és a székesegyház alatti kriptában helyezik örök nyugalomra.

— Járványos megbetegedések a fővárosban. Bucuresti-ből jelentik: A fővárosban 164 vörheny esetet, 1 kiütéses tifuszt és 1 kanyaró esetet tartanak nyilván.

A hidegvérű szobacica

Szobaleány: Téved, kedvesem, a nagyságos asszony egyáltalán nem vesz revolvereket...

TÖRJE A FEJÉT!

21.) Kormos história

1.

Ha két ember lemászik egy kéményen és az egyiknek kormos lesz az arca, melyik fog megmosakodni?

Amelyik tiszta maradt. Egymásra néznek ugyanis, a kormos látja a tisztát és azt hiszi, ő is tiszta maradt, a tisztá látja a kormost, azt hiszi, ő is úgy néz ki és megmosakszik.

2.

Ha ugyanez a két ember újból lemászik ugyanazon a kéményen és mind a kettő kormos lesz, melyik fog megmosakodni?

Egyik sem. Okulva az előbbelen, mind a kettő azt hiszi, hogy csak a másik lett kormos, ő tiszta maradt.

3.

Kérdem tehát ezeketán:

Ha ugyanez a két ember újból lemászik a kéményen és mind a kettő tiszta maradt, melyik fog megmosakodni?

Megfejtése az Arad-i Közlöny január 26-iki számában.

???

„Törje a fejét”-feladványaink MEGFEJTÉSEI:

18.) Részögezek a kerítésre egy aznapl újságot és egy fényképezem le. Ha az újság dátuma nem is olvasható le, a nagybetűs címei látszani fognak. Biztonsági okból helyes a lapot is eltenni.

— Magyarország külügyminiszterének autóbalesete. Budapestről jelentik: Kánya Kálmán magyar külügyminiszter csodával határos módon menekült meg a biztos haláltól. Autója összeütközött egy szembejövő autóval és mindkét gépkocsi összetört. A magyar külügyminiszternek semmi baja sem történt és taxival folytatta útját. (Rador.)

— A gazdasági bizottság ülése. Bucuresti-ből jelentik: A kormány gazdasági bizottsága szerdán este ülést tartott, amikor is a kender termelésének fokozását tárgyalták meg, valamint az e hónapban lejáró kompenzációs engedélyek meghosszabbítását.

— Francia repülők földkörüll utja. Rómából jelentik: Doret és Micheletti francia repülők, akik ma délelőtt Párisból földkörüli repülő utra indultak, délben Brindisiben leszálltak, majd később folytatták útjukat Kairó felé.

— Halálra ítélték Pronina asszony gyilkosságát. Moszkvából jelentik: A szovjet bíróság ma golyó általi halálra ítélte Jershekint, aki meggyilkolta a szovjet nagygyűlésére kiküldött Pronina asszonyt. Két vádlott társát 10, illetve hat évi súlyos börtönrre ítélték.

— Elhízásnál, szívelzsirosodás és máélzsirosodás eseteiben reggel, délben és este egyharmad pohár természetes „Ferenc József” keserűviz — félórával az érkezés előtt bevéve — rendkívül értékes háziser, melynek hatása gyors, biztos és mindig kellemes. Az orvosok ajánlják.

— FOLYÓSITJÁK A KÖZTISZTVISELŐI FIZETÉSEKET ÉS NYUGDIJAKAT. Bucuresti-ből jelentik: A pénzügyminiszter utasította az ország valamennyi pénzügyigazgatóságát, hogy kezdék meg a januári fizetések és nyugdíjak folyósítását. Valószínű, hogy a hét folyamán megkezdik a tisztviselői illetmények és nyugdíjak ki fizetését.

— Halálos szerencsétlenség Simeria-n. Simeria-ról jelentik: A tegnap esti személyvonat mozdonya elütötte Major Irén és Manescu Ana asszonyokat, akik a helyszínen meghaltak. A két asszony abban a pillanatban akart átfutni a vágányokon, mikor a vonat berobogott.

— Nyugtalanág Japánban a nicaragual csatorna miatt. Tokióból jelentik: A nicaragual új csatorna építésének terve élénk nyugtalanágot keltett hivatalos japán körökben. A japán lapok japánellenes magatartással vádolják az Egyesült-Államok kormányát, (Rador.)

— Meghívás a sanfranciscoi kiállításra. Bucuresti-ből jelentik: Az Egyesült-Államok kormánya meghívta a kormányt, hogy képviseltesse magát az idej sanfranciscoi nemzetközi kiállításán, amikor felavatják a világ leghosszabb hidját, amely Sanfranciscoi Oaklanddal köti össze.

— ZÜRICH ZARLAT. Páris 20.33 és önyolcad, London 21.38 és fél, Newyork 435 és önyolcad, Milánó 22.94, Amsterdam 238.55, Berlin 175.20, Varsó 82.25, Belgrád 10.00, Bucuresti 3.25.

— BUCURESTI-I HIVATALOS ÁRFOLYA. MOK. (Az alábbi számok a Banca Nationala eladási árfolyamait tüntetik fel. Zárójelben az árfolyamokat a 38 százalékos felár hozzájárulásával közöljük.) Francia frank 4.75 (6.56), angol font 503.50 (694.83), dollár 102.50 (141.45), líra 5.35 (7.38), holland forint 55.75 (76.94), német márka 37.50 (vásárlási árfolyam), csekkorona 3.55 (4.90), zloty 19.25 (26.56), dinár 3.05, pengő 27.50, osztrák schilling 27.50, svájci frank 23.35 (32.22).

— BUCURESTI-I MAGANÁRFOLYAMOK. Francia frank 8.55—8.65, angol font 900—910, dollár 181—184, holland forint 101—103, német márka 40—42, csekkorona 5.90—6.00, zloty 30—31, pengő 31.50—32.50, osztrák schilling 33.50—34.50, dinár 3.70—3.80, svájci frank 40—42.

— Kórházak épülnek az iskolák mellett. Bucuresti-ből jelentik: A nemzeti oktatásügyek miniszteriuma a Crucea Rosie-vel egyetértésben elhatározta, hogy az iskolák mellett mozgósítás esetére, a fővárosban öt, vidéken pedig 32 kórházat létesítenek, amelyeket valamennyi elemi- és főiskola hozzájárulásával szervezik meg.

— Tilos német bankjegyeket vinni Németországba. Berlinből jelentik: A német kormány pénzügyminisztere közleményt adott ki, amelyben értesíti a Németországot felkereső idegeneket, hogy a határ átlépésekor német bankjegyeket nem hozhatnak magukkal, hanem csak 30 márka értékű fém váltópénzt. (Rador)

— Lábát törte a sikos járdán. Szerdán délután értesítették a mentőket, hogy a Stroiescu-uccában súlyos baleset történt. A mentők percek alatt a helyszínre érkeztek és első segélyben részesítették a szerencsétlenül járt Vörös József Stroiescu-ucca 24. szám alatti lakost. Vörös József a sikos járdán olyan szerencsétlenül csuszott el, hogy lábát törte. A mentők első segélynyújtás után a központi kórházba szállították.

— A „Svábhegyi Szanatórium” hízáló és fogyasztó diéták terén különleges eredményekkel dicsekedhetik. A kúra soha nem sablonos. A diéta összeállítása mindig egyéni ízlés szerint történik. Gőzkamra, villanyfényfürdő, Hidraulikus masszázs. Mérsékelt utószájon árák. (Igazgató főorvos: Dr. Györki Béla.)

— Pénzt kérnek a timisoara-i Pasteur-intézet részére. Timisoara városa átiratot intézett Arad város vezetéséhez, amelyet arra kér, hogy járuljon hozzá anyagilag a timisoara-i Pasteur-intézet építéséhez. Erre a célra Timisoara városa eddig már 8 millió leit áldozott és az Arad részéről való hozzájárulást azzal az indoklással kéri, hogy a jövőben az arad-i betegeket is Cluj helyett a timisoara-i Pasteur-intézetben kezelik majd. A város vezetősége úgy döntött, hogy az említett anyagi hozzájárulás összegéről a költségvetés összeállításakor határoz.

— Az arad-i postahivatal felhívja mindazokat, akiknek postatakarékbesparányuk van, hogy az 1936. évi kamatok beírása végett jelentkezzenek könyvekkel. Ez a beírás csak 1937. március 31-ig történhetik meg.

— Nem láthat jármű a Moș Ajun-uccában. Tripa Mihail városi gépjárműigazgató előterjesztése a város vezetősége elhatározta, hogy a jövőben nem engedélyezi a járművekkel való közlekedést, illetve átjárást a Mureș partjának azon a részén, amely a Moș Ajun-uccába vezet. Ezt az intézkedést azzal az indoklással hozták, hogy nyáron, amikor por van, a járművek porfelhőt idéznek elő és ez rászáll a vízművek szűrőjében levő vízre, valamint a gépekre is. A jövőben a járművek a Bolinteanu- és 1. Decembrie-uccákon át közlekedhetnek.

— Az arad-i munkakamara ismételt felhívja az érdekelteket, hogy az iparigazolványok és munkakönyvek becserélésének végső határideje e hó 31-én lejár. A miniszterium ezt a határidőt semmiesetre sem hosszabbítja meg, január 31-ike után pedig szigorú ellenőrzés kezdődik és azokat, akik nem tudják igazolni, hogy iparigazolványukat, illetve munkakönyvüket becserélés végett benyújtották, szigorúan megbüntetik. Így tehát mindenki saját érdekében cselekszik, ha a becserélésre vonatkozó kérvényt mielőbb benyújtja a Munkakamara-hoz. A torlódások elkerülése végett a Munkakamara kéri az érdekelteket, hogy ügyük elintézését ne hagyják az utolsó napokra.

— MA az alanti gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:

NIEDERMAYER, Piața Sft. Sava.
HAJÓS, Bulv. Regina Maria 8.
KAIN, Piața Avram Iancu.

— Borzalmas szerencsétlenség a poiana-i sípályán. Brașov-ból jelentik: Brașov mellett, a poiana-i sípályán borzalmas szerencsétlenség történt. Egy Brotter nevű fiatalember sítálpakon rohan lefelé a hegyoldalról, amikor elvesztette egyensúlyát és nekirohant egy fának. A szerencsétlen fiatalember olyan erővel vágódott a fának, hogy agyveleje teljesen szétloccsant és azonnal meghalt. Egyik barátja, akinek nevét még nem tudják, segítségére akart sietni és a nagy sietségben olyan szerencsétlenül csuszott le a barátjához, hogy a sítóbot letépte az állkapcsát. Súlyos sérüléssel a kórházba szállították.

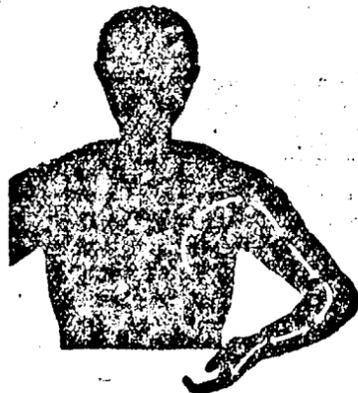
Befagyott a Fekete-tenger

Bucuresti-ből jelentik: Óriási fagy dúhög a Fekete tengeren. A legtöbb öböl már be is fagyott a partok mentén, így többek között a Mamaia-i és Modern-strand is teljesen jég alatt áll. Ha a fagy ebben az arányban fog folytatódni, akkor az eddigieket messze felülmúló időjárás köszönt Constanta-ra is. A mólók is veszélyben vannak. A Dunărea három ága közül kettő már be is fagyott s a harmadik is befagyással fenyeget, vagy eltorlaszolóssal, mert a Dunărea-n olyan jégzállás van, hogy a parti tengerészek csak nagy ügyvel bejárnak tudják azokat szétrobbantani. A hajózás szünetel.

— Jelentkeznek a faluszolgálatra rendelt orvosok. Bucuresti-ből jelentik: Az egészségügyi miniszteriumban ma jelentkezett a falu szolgálatára rendelt fiatal katonáorvosok első csoportja, akiket a kiütéses tifusz által sújtott vidékeken helyeznek el.

A szívfájdalmak,

amelyek a bal kezébe is lezuhodnak, az angina pectorisnak jellegzetes tünetei, az érlemezésedés kétségbevonhatatlan jelenségei. A fájdalmak elviselhetetlenek és lélektörtévélnél folyton erősödnek.

Az egyedüli gyógyszer, amely érlemezésedés ellen a legjobb gyógyító hatással van, a Dr. Mladejowsky tanár-féle SKLEROLSYRUP.

Rögtön a kúra megkezdésekor 5 üveg elfogyasztása után enyhülnek az angina fájdalmak és a kúra végével a tünetek egész sora megszűnik, mint fulzugás, szédülés, álmatlanság, gyomorzarok, stb.

A Prof. Mladejowsky-féle Sklerolsyrupnak — hála összetételének — csodás hatása van, miután feloldja az erekben a savakat, eltávolítja azokat, miáltal visszaadja a véredényeknek kellő rugalmasságukat, amely a jó vérkeringéshez szükséges.

Amint látható, a Sklerolsyrup az érlemezésedés főokát küszöböli ki.

Cukorbajosok „D” jelzésű Sklerolsyrupot vegyenek, amely cukor nélkül készül.

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

— Három új városi autobus készül. A város vezetősége ülésen beszámoltak arról, hogy három új Citroen-autobusz alváza, illetve motorja megérkezett Arad-ra. Ezek karosszériáját a város saját rezsisben készítette el az aradul-nou-i Damm-céggel együttműködve. Legutóbb ezeknek a karosszériáknak költsége autobusonként 120 ezer leibe került, azóta azonban a nyersanyagárak lényegesen emelkedtek és ezért a költség most 150 ezer leit tesz ki. A munkálatok elvégzésére a város a belügyminiszterium jóváhagyását kéri. Az új karosszériák előreláthatólag áprilisre készülnek el.

— Elütötte a szánkó. Ma délelőtt jelentették a rendőrségnek, hogy keddről szerdára virradó éjszaka Maria Alexandra Oituz-ucca 39. szám alatti lakosnőt Muntean Alexandru bérkocsis szánkójával elütötte. A súlyosan megsérült nőt a kórházba szállították és a bérkocsis ellen megindult az eljárás.

Hölgyek figyelmébe!

Február hó elsején kezdődik

Barbu George főszakács főző-tanfolyama

Speciál hideg tálak. François, Román, Magyar konyha, mindennemű sütemények. 538

Beiratások minden nap d. e. 11—1-ig, d. u. 8—7-ig

Corso Kávéház, Corso mozinál.

A gyanutlan polgár

törbéli a fejét, mi rosszabb: a lucskok-e, melyből a nátház virul elő, vagy ugyanez a lucskok megiagyott állapotban, beretváros jégkristályokká meredve, mint megannyi alattomos tör a járóló részére, végtag-törési kilátásokkal. Ime, a tél örömei Arad-on...! A háztuladonosokban még idején felébredt a lelkiismeret és a városi szabályrendelet emiatta a belváros területén a gyalogjárókat rövidesen beszórták hol lúrázporral, hol meg hamuval; példájukat azonban maga a város felelte el követni és ezért uttestjeinken nappal mocsári hangulat, az esti 'agya' pedig wildwesti állapotok köszöntöttek reánk, mindkét esetben tele életveszéllyel, elrettentő körülményekkel járműre és emberre egyaránt.

Nos, ne kíméljük a város urai hókeőinket, seprőinket, ha ezáltal újra szükség van rájuk! A közlekedés pályáit fel kell szabadítani, hadd láthassák az idegenek is, hogy a sártömegek és a légtáblák alatt valódi városi aszfalt, illetve bitumen van és nem falusi közlázgatás! Várjuk a gyors intézkedéseket a gyanutlan városi járóló védelme érdekében, merthízen mégis csak a városnak kell jópóldával előljárni, ha meg kívánjuk őrizni közlekedésünk és köztisztaságunk rendjét, lucskokban és jégben is lehetőleg épen és sértetlenül...

— Halálozás. Virányi János a Zselensky uradalom zimbri-i erdésze f. hó 20-án hirtelen elhunyt. Temetése ma délután 5 órakor lesz Gurahont-on, a gyászszókból.

— Utazási kedvezmény a szintársulatoknak. Bucuresti-ből jelentik: A CFR. vezérigazgatósága 50 százalékos utazási kedvezményt ad a legalább 50 tagból álló szintársulatoknak és 75 százalékot, ha a társulat 60 tagból áll.

— Hazárdklubok leleplezése Bucuresti-ben. Bucuresti-ből jelentik: A főváros rendőrségének ma reggel sorozatos házkutatást rendeztek a Dudești-uccai kávéházakban, mert attól értesültek, hogy itt kártyabarlangok működnek.

— Betörések. Ma délelőtt két betörést jelentettek az arad-i rendőrségnek. Az egyik Segabán, a Nicolae Bolcaș-uccában történt, ahol Krizsán Mária lakostól ismeretlen tettesek 2100 lei értékű szövetet loptak, valamint különböző értékes holmit, kat vittek el. — A másik betörés a város szívében, a Bulev. Regina Maria 18. szám alatt történt. Botye János uriszabónál, akinek műhelyét álkulccsal nyitották fel a betörők. Az éjszakai látogatók az átjáróházba könnyű szerrel jutottak be és amikor azután álkulccsal sikerült a műhelybe is bejutniok, feltörték az íróasztal fiókját, melyben 4567 lei volt.

— Az idel Sváb-Bál szombaton, január 23-án este 9 órakor lesz megtartva a Fehér Kereszt szálloda összes termeiben. Párok zenés felvonulása színpompás népviseletekben, Vorstraus-árverelés, előtánc, népviseleti verseny, tánc reggelig. Elsőrangú zene, ételek és italok. Beléptidj: családjegy: 100 lei, személyjegy: 40 lei.

— Gyomorhajos embereknek nagy megkönnyebbülést okoz, ha félórával etkezés előtt három-négy evőkanálnyi természetes Ferenc József keserűvizet vesznek be. Az orvosok ajánlják.

— Feloszlott szociális egyesület. Körülbelül négy év óta működik Arad-on egy egyesület, melynek tagjai magukat „III-rendű testvéreknek” nevezték s a szegénykérdés intézményes megoldására vállalkoztak. A közönség jól ismerte őket messze kiterjedő tevékenységükről és a harmadrendűségüknek megfelelő komoly egyenruhájukról. Legutóbb a Karitás katolikus jótékonyági intézmény révén bekapcsolódtak a kolduskérdés megoldására irányuló akcióba is és ott is szép működést fejtettek ki. Az egyházi hatóság amikor a működésüket engedélyezte, ezt csak ideig-ideig és azzal a feltétellel tette, hogy a rendelkezésükre álló idő alatt kötelesek lesznek a fenmaradásukhoz szükséges villági és egyházi jóváhagyást kieszaközölni. Mivel pedig nevezett nővérek ennek a feltételnek a mai napig sem tudtak eleget tenni a timisoara-i püspök a minorita rendiönökséggel egyetértően az egyesülettel a további együttműködés és egyenruhaviselés jogát megvonta és azt mint egyházi közösséget megszüntette. A püspök határozatát dr. Pazsity Bonaventura rendfőnök, dr. Lakașos Ottó arad-i és dr. Klenitz Géza aradul-nou-i plébánosok jelenlétében ma hirdette ki a nevezett közösség tagjainak s egyben megköszönte nekik a Harmadrend neve alatt eddig végzett értékes munkájukat.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Az idén ötezer „patenta fixás” kereskedő és iparos kerül új adókvetés alá Arad-on és a megyében

Osszesen nyolcezer kereskedelmi és ipari cég fizet adót, amelyből hétezeröttszázan tartoznak a patenta fixába — A folyó évben két csoport adóciklusa jár le

Az Arad-i Közlöny szerdai számában közöltük, hogy az arad-i adókvetési pénzügyigazgatóságon már minden előkészület megtett az 1937—1938. esztendői adókvetési eljárás megkezdésére és hogy ez a folyó évben is a törvényes időn belül lebonyolítható legyen, szükség van az adóvallomási ívek mielőbbi benyújtására. A pénzügyigazgatóság vezetőségének munkáját azonban hátráltatja az, hogy a pénzügyminiszteriumból még mindig nem küldték le azt a rendeletet, amely az adókvetési eljárást szabályozza, már pedig nélkül lehetetlenség az adókvetést megkezdni. Egyelőre tehát csupán az adómegállapításhoz szükséges adatok gyűjtését végzik az arra illetékes pénzügyi közegek.

Az esetben, ha az idén nem rendel el a pénzügyminiszterium a 3 éves „patenta fixás” kereskedők és iparosok múlt évi adójának előírását — mint a múlt évben tette — úgy most ötezer adózó újból megadóztatása válik szükségessé, ami óriási munkát ad a pénzügyi hatóságnak, valamint azoknak a bizottságoknak, amelyek a patenta fixába osztják be az adózókat.

Tudvalevőleg a patenta fixának most tíz osztálya van. Az első csoportba azok tartoznak, akiknek egész évi jövedelme csupán 5000 lei. A kilencedik osztályba sorozott kereskedők és iparosok évi jövedelme 90.000 lei, de már a tizedik kategóriába azokat osztják be, akiknek 90.000 és 150.000 lei közötti jövedelmét állapították meg. Ez a megállapítás 3 évre szól, még ha időközben háromszorosára emelkedik is a jövedelem.

A kvetési pénzügyigazgatóság vezetője közölte munkatársunkkal, hogy Arad-on és a vármegyében összesen nyolcezer kereskedő, iparos, részvénytársaság és malom fizet adót és ezek közül kb. hétezeröttszázan tartoznak a patenta fixába, míg a többi ötszáz adózó a részvénytársaságok, szövetkezetek, kereskedelmi társaságok és más nagy vállalatok sorából kerül ki. A hétezeröttszáz patenta fixás adózóból ebben az évben mintegy ötezeren kerülnek a megállapító bizottságok elé, mert ezeknek hároméves adóciklusuk most jár le. Ez a helyzet a következőképpen állt elő:

— Akinek 1932-ben három évre állapították meg az adóját, annak az 1935—36. adóévben járt le ez a terminus, azonban a múlt évben a miniszteri rendelet alapján egy évre újból előírták (reportálták) adóját, tehát tavaly nem kellett újból adót kvetni rájuk. Ezeknek az adózóknak száma kétezeröttszáz. Ugyancsak most jár le a három éves ciklusuk azoknak a patenta fixásoknak is, akiknek adóját 1933-ban vetették ki három évre. Ezeket is kétezeröttszázra becsüli a pénzügyigazgatóság, így tehát ez a két csoport összesen ötezeret tesz ki. Ezért kellene horribilis munkát végezni, ha a pénzügyminiszterium nem rendel el a tavalyi adóknak egy évre való előírását az 1933-ban megállapított adóknál.

Ezért várják nehezen a pénzügyigazga-

Élénkülő kereslet fenyőfában — csekély forgalom a tűzifapiacon — Egy hónappal újból meghosszabbították a mócfuvar

Fakereskedői körökből nyert értesülés szerint a belföldi fenyőfa anyagban a kereslet napról-napra növekszik. A detail-kereskedelem most már igyekszik tavaszi áruszükségletét lekötni, de a kínálat elenyészően csekély, sőt minden túlzás nélkül állítható, hogy az áru majdnem teljesen eltűnt a piacról.

Azok a termelő vállalatok, amelyeknek terményei a kikötők felé gravitálnak, egyelőre teljesen beszüntették a belföldi eladást, mert Angliába és a Földközi tengeri kikötőkbe minden mennyiséget sokkal magasabb áron adhatnak el, mint a jelenlegi belföldi árak.

Tartózkodó a kínálat már azért is, mert most fogják újból megállapítani a belföldi árakat. Tegnapelőtt tartották meg értekezletüket București-ben a romániai egyezményes fatermelők, hogy ismét egyöntetűen meghatározzák az árakat, amelyek valószínűleg magasabbak lesznek, de az árak újbóli szabályozása csak átmeneti és a végleges elhatározás e hó végére várható.

A fakereskedők egyesületének értesülése szerint az új termelői árak megállapítása után a kínálat növekedni fog elsősorban azoknál a cégeknél, amelyeknek termelése nem gravitál a kikötők felé. Azonban még így is számolni kell bizonyos fokú áruhiánnyal. A vállalatoknak egy tekintélyes része nemcsak a meglévő, hanem a tavaszi és nyári

Ami megmagyarázhatatlan...

Ha szavakba kívánjuk foglalni azt, hogy az emberi elne egyik legkiválóbb éharcosa hogyan közelíti meg a természet örökre kifürkészhetetlen lényegét és a megfelfedhetetlenek hitt titkokat, rájövünk, hogy ezt csak részben tehetjük meg, mert a végső lényeg mégis kifürkészhetetlen marad. A természet átölel, körülvesz bennünket, sem kilépni belőle nem tudunk, sem mélyebben behatolni nem vagyunk képesek. Tovább rohan velünk, míg elfáradunk és kihullunk kariai közül, de szervezeteink megsínyli ezt a rohanást. Éltető faktorai gyakran megbetegszenek: először is a gyomor-, bél-, epe-, vese- és májbajok lépnek fel, majd egyéb kiszámíthatatlan ideges állapotok, melyek szervezeteink teljes megbénulásához vezethetnek.

A világhírű amerikai Gastro D.-vel úgy a bécsi Wagner-Jauregg klinikán, mint a Childs-Spítal amerikai Rockefeller intézetében és belföldi kórházakban gyomor-, epe-, vese-, bél- és máj megbetegedések esetében nagyszerű eredményeket értek el és ezeket az eredményeket orvosi szaklapokban is leközölték.

Gastro D. kapható az ország minden gyógyszerárában és drogériáiban, vagy postán megrendelhető 130.— lei utánvét mellett Császár E. gyógyszerárában, București, Calea Victoriei 124.

tóságon a miniszterium rendeletét, mert ha az esetleg késve jelenik meg, úgy most sem állana elég idő rendelkezésre a jól átgondolt adómegállapításhoz.

üzleti igényben termelendő árumennyiséget is lekötötte az angliai és más országbeli vevők számára, ami miatt a belföld számára alig marad egyéb, mint a méret miatt nem exportképes anyag.

A nagy kereslet megnövelte a gömbfa-árakat is. Arad-megyében és környékén az összes szünetelő gőzfűrészeket legutóbb újból üzembe helyezték és a legkisebb tétel gömbfára is igen sok a vevő jelentékeny árk mellett. A faragott fa ára is kihatással van ez az állapot és fakereskedelmi körökben elterjedt hír szerint a faragott fa ára Ca. lajele állomáson már 670—680 lei között mozog, újabb árszilárdulást is valószínűnek tartanak.

A kikötőkben az üzleti forgalom most csekély, mert a fagyás következtében egyelőre megszünt a hajóközlekedés. Galați-ban újév óta a „Duroșter” nevű hajót rakták meg fenyő-fűrészáruval és az egyetlen üzlet, ami január első felében létrejött, 200 vagon fenyő-fűrészáru eladása Palesztina részére. Constanța-ban naponta történnek kisebb-nagyobb berakások, de az export-üzleteket erősen akadályozza az, hogy nincs stabil deviza beszállítási rendszer.

Mint a fentebb közölt adatok igazolják, a fenyőfa-piacon általában erős a forgalom, ez azonban nem tapasztalható a tűzifapiacon. Ott ugyanis a kereslet csupán a napi fogyasztás kielégítésére szorítkozik. A kis tűzifakereskedők tartózkodnak a vételtől, mert legközelebb életbe lép a mérsékelt idénytarifa. Az enyhe időjárás következtében a fogyasztás jóval alatta marad a rendszeres téli fogyasztásnak és ezért az érdeklődés is lecsökkent. A kínálat is tartózkodó. Az árak szilárdak, habár egyes vállalatok a magyarországi kontingenseket már elszállították, ellenben a termelőhelyekről való kifuvározás most nagyon körülményes és nehézkes.

A szezon-tarifa kezdődő és végződő határidejének megváltoztatását a faszakmában nem fogadták kedvezően. A fakereskedők egyesületének vezetősége azért kérte a vasutnál a szezon-tarifa határidejének megváltoztatását, mert augusztus és szeptember hónapokban a nagymérvű vagonhiány miatt ugysem lehetett ezt a kedvezményt igénybe venni. Célszerű volt tehát a mérsékelt tarifa érvényességét meghosszabbítani és ez esetben még a téli szükséglet egy részét is mérsékelt viteldíjjal lehet szállítani egészen július végéig, amikor nincs vagonhiány.

A mócfuvar érvényességét e hó végéig meghosszabbította az államvasut igazgatóság. Ez a mócfuvar mintegy három év óta van érvényben és már többször meghosszabbították, legutóbb 1936. december 31-ig.

De a CFR 919. számú hivatalos lapjában megjelent rendelete szerint a mócfuvar érvényességét 1937. január 31-ig bezárólag újból meghosszabbította. Több mint valószínű, hogy még egyszer nem hosszabbítják meg és így február 1-én életbe lép a kedvezményes nyári szezon-tarifa.

Felülvizsgálják az összes árubehozatali engedélyeket Akik eladták az engedélyt, azokat kizárják a behozatali kvótából

Rövid idővel ezelőtt bejárta a sajtót az a hír, hogy a kereskedelmi miniszterium ki akarja zárni az árubehozatalból azokat a vállalatokat, amelyeknél igen nagy a külföldi tökéredektség.

Tegnapelőtt megcáfolták ezt, azonban a București-ből ma érkezett jelentés szerint az összes import-engedélyeket mégis felülvizsgálják.

Ez azonban nem olyan szempontból történik, hogy a külföldi vállalatokat teljesen megfoszassák a nyersanyag és készáru behozatali lehetőségétől, hanem azokat a cégeket akarják ellenőriztetni, akikről jogosan feltételezhető, hogy árubehozatali engedélyüket nem saját maguk használják fel, hanem másnak adják át és törvénybe ütköző üzérkedést folytatnak.

Dr. Pop Valer kereskedelmi és ipariügyi minisztert a teljes tárgyilagosság eive vezetni ennek a nagyfontosságú kérdésnek elintézésénél is, mert azt akarja, hogy illetéktelen társaságok ne használhassák fel a

mások behozatali autorizációját és ezen a téren is éppoly rend legyen, mint a külkereskedelem összes ágazataiban.

A Banca Natională-nak ez év első negyedére 4 milliárd lei értékű deviza áll rendelkezésére a nyersanyagok és készáru behozatalához és az összes magasabb felelős fórumok arra törekednek, hogy csak olyanok vehessék igénybe a devizadisponibilitást, akiknek ehhez törvényes joguk van.

Az ipariügyi miniszter megbizta Dobrota főtisztviselőt, hogy vegye revízió alá a behozatali engedélyeket és ne csak pénzügyi, valamint technikai szempontból vizsgálja felül a vállalatok és kereskedelmi cégek működését, hanem azt is ellenőrizze, hogy milyen személyzetet alkalmaznak.

Természetesen szigorúan ellenőrzik, hogy az importőrök saját maguk használják-e fel az engedélyt. Az állami iparfelügyelőiségek és Iparkamarák is jelentékeny feladatot teljesítenek ezen a téren a miniszterium számára.

Optimizmus

A zajló külpolitikai események közepette, a gyakran riasztó és aggodalomra okot adó hírek mellett olyan jelentések is érkeznek külföldről, amelyek bizalmat szügerálnak és amelyek arra mutatnak, hogy a világgazdasági élet fellendülése, amely egyre tartósabbá válik, tovább tart és a gazdasági újjáéledésnek ez a folyamata nem áll meg.

Ebbe a folyamatba most belekapcsolódott Franciaország is, ami nagymértékben a frank leértékelésének és a francia-angol-amerikai pénzügyi egyezménynek tudható be. A francia gazdasági élet élénkebben lüktet és a francia piacokon határozott javulás tapasztalható. Ugyanakkor azonban újabb gondok is jelentkeznek. Arról tudnak, hogy a teaurizálás ismét megindult és a három kiegyenlítési alap — francia, angol és amerikai — ismétellen is közbe kell lépjen a frank árfolyama fenntartása érdekében. Felmerül a kérdés, vajjon megfelelő mértékben történt-e a leértékelés? Ez ma Franciaország időszeri kérdése, amellyel kölcsönösen az angol sajtó foglalkozik behatóan.

Angliában egyébként szintén tovább tart a gazdasági fellendülés. Az öt nagy bank — a Barclays, Sollyds, Lidland, Nat. Prov., Westminster — osztalékfizetése 12 és 18 százalék között mozog. A tulajdonképpeni szencziót azonban a világhírű Woodworth-áruházak üzleteredményei képezi. 1935-ben az hítek, hogy az 5 millió 200 ezer fontos nyereség a rekordok között is rekordot jelent, 1936-ban a nyereség e fölé: 5 millió 832 ezer fontra emelkedett. Míg 1935-ben ezek a nagyáruházak 100 százalékos osztalékot fizettek, az 1936-os üzletre az osztalékot 120 százalékra emelték fel. Kár azonban, hogy az áruházak részvényei egyetlen kézben vannak...

A világtörzdek múlt heti jelentései pedig szintén indokoltá teszik azt, ami végre bátorítanul bár, de megnyilatkozik a gazdasági életben: az optimizmust.

= CSÜTÖRTÖKÖN ADHATJÁK BE UTÓLJÁRA A FORGALMI ADÓ FIZETÉSÉRE KÖTELEZETT CÉGEK 1936. ÉVI JELENTÉSÜKET. Többször felhívtuk a figyelmét azoknak a cégeknek, amelyek forgalmi adó fizetésére vannak kötelezve, hogy az 1936. évi cégjelentéseiket és működésükről szóló kimutatásukat (fişa technica) január 20-ig nyújtsák be a pénzügyi palota II. emelet 19. sz. szobában lévő forgalmi adó ügyosztályhoz. Mint az ügyosztály vezetőjétől értesülünk, mostanig nem minden cég nyújtotta be ezt a leírást, de nehogy bírságot kelljen kivetni, még engedélyt adtak arra, hogy e hó 21-én, csütörtökön délig beküldjék a miniszteri rendeletben előírt kimutatást. Így tehát csütörtök az utolsó nap, amikor a fişa technicát beszolgáltatathatják a pénzügyigazgatósághoz.

= Lei adósságra változtatnak 3 millió svájci frank tartozást. Nemcsak Arad városnak, hanem Timişoara-nak is jelentékeny svájci frank kölcsöne volt, amelyet a háboru előtt a vízvezeték és csatornahálózat építésére egy svájci pénzintézet felvett 2 millió frank értékben. Akkoriban a magyar korona egyenlő értékű volt a svájci frankkal. A valuta differencia miatt a város 1924-ben új megegyezést kötött a svájci pénzintézetrel és akkor 3 és negyed millió svájci frankban állapították meg Timişoara város tartozását, amelyet 30 év alatt kellene kifizetni, de az időközben bekövetkezett deviza átutalási nehézségek miatt nem bír pontosan törleszteni. Ezért a város azt ajánlotta Svájcnak: fogadjon el 85—90 millió leit a fenti svájci frank helyett. Ezt Timişoara a postatakarékpénztárnál venné fel kölcsönképpen és így fizetné ki adósságát, ha Svájc az ajánlatot elfogadja. A tárgyalások folyamatban vannak.

= 50 százalékos vasúti kedvezmény az AGE Cluj-i vetőmagkiállítására. Az AGE. febr. 21—27. napján rendezendő vetőmagkiállítás és vásárjára sikerült megegyezni az államvasutak hozzájárulását. A kedvezmény igénybevételének mondja: teljes jegy váltandó Cluj-ig. A Cluj-ra szóló jegy felmutatására visszautazásnál a pénztár 50 százalékos kedvezményt ad a térti jegy árából. A kedvezmény személyvonatra, szóval az alapárta — érvényes, gyors- és rapidvonatok differenciái egészben megfizetendők. Visszautazásnál, ha magasabb osztályt óhajtat az utas igénybevenni, az osztálykülönbségnek csak a felét kell megfizetnie. A kiállítási iroda igazolása után a Cluj-i állomás lepecsételi az egész jegyet és annak alapján adja ki a térti féljegyet. A kedvezmény 21—27. közti időben öt napig érvényes.

Füilentési versenyt rendeztek

a Háy Jánosok és modern Münchhausen bárók
a világ legérdekesebb klubjában

Félkörbe hajlította puskacsövét és szíven találta az őzbakot — Egy furesa kis hal, amely belefulladt a folyóba, mert elleledte az uszást

New Yorkból jelentik: Bármily válságban is van az élet világszerte, az emberiség nem veszti el egészen a jókedvét és szórakozást tud találni a fantázia tréfás játékaiban. A müncheni adáknak, a háryjánoskodásoknak, a groteszk és mulatságos lóditásoknak még mindig akad nevető közönsége. New Yorkban van például egy klub, a hazugok klubja. Ennek az érdekes klubnak a tagjai időnként azzal tesznek tanubizonyosságot egymáshoz tartozandóságukról, hogy

fantasztikus meséket költenek, vagy gyűjtenek össze és azokat időnként a klubelőknek beküldik.

Ezeknek a humoros elbeszéléseknek mindenképpel azzal kell kitűnniük, hogy omeletes hazugságokat tartalmazzanak. A newyorki klub már szép kollekciót gyűjtött egybe az ilyen mesékből és azokat legutóbb kötetben adták ki. A ritka érdekességük könyvnek óriási sikere volt Amerikában. Szemléltetőnek itt közöljük a kötet egy-két mintameséjét:

Gordon W. Cowan, a „Hazudozók Klub”-jának egyik kimagasló tekintélye, például többek között ezeket írta:

— Amint esztendőben Maine állam északi részében egy pompás őzbaknak jutott a nyomára. Éppen célba vette már a nemes állatot, amikor az hatalmas ugrással eltűnt egy domb mögött. Pillanatok alatt rájött, hogy majd

a dombon keresztül röpitve a golyót, teríti le az őzbakot.

Egyik barátja ugyanis azt mondta, hogy ilyen lövés is lehetséges. Mr. Cowan később mégis új módszerhez folyamodott. Ahelyett, hogy a dombon keresztül lőtt volna, nagy hajlatban lőtt át a domb fölött. Ezt a következő módon valósította meg: Herkulesi erejű ember lévén, fegyvere csövét félkörben hajlította el és így vette célba az őzbakot. A golyó széles ívben repült át a domb fölött s pont szíventalálta a vadat.

Az idomított szentjánosbogarak

Egy másik — történet így szól:

— Az arkanzasi kis Collin városban élt Sandy Mc Shan skót származású postamester és szállótulajdonos, aki fukarságáról volt nevezetes. Mc Shannak egy napon az a különös ötlete támadt, hogy összefog egy csomó szentjánosbogarat és a világító rovarokat idomítani kezdi. Az értelmes bogarakat sikerült is neki annyira bedressziroznia, hogy úgy táncoltak, mint a ponnyok a cirkuszban. A bogarak legkülönösebb produkciója az volt, hogy éjszakánként ott röpködtek a páyudvar körül és

amikor az utasok megindultak Mc Shan szállója felé, a szállóhoz vezető ut mentén felsorakoztak és úgy világítottak, mint két lámpa-collier,

végül a szálló bejárata fölött úgy helyezkedtek el, hogy a következő szavakat ragyogták bele az éjszakába: „Hotel Mc Shan”.

A táncoló csodahal

Nem kevésbé mulatságos Mr. Charles Mc Devitt elbeszélése, aki a következő csemegével kedveskedett a „Hazudozók Klub”-jának:

— Egy ember halászni ment és különös kis halat fogott, amelyet otthon úgy dédelgetett, mint egy ölebet szokás. A férfi és a halacska annyira megszerették egymást, hogy elválaszthatatlan barátok lettek és a halász annyira bedresszirozta a kis halat, hogy az

víz nélkül is élni tudott, Elkísérte a gazdáját minden utján s úgy ugrándozott mögötte, mint valami kis majom.

Bármerre járt, a hal mindig mellette volt, akár Északkarolina poros országútján haktott, akár a newyorki Broadway-n sétált. Teltek-multak a napok, a halacska hal lett és a sorsuk hozta magával, hogy gazdájával át kellett kelnie egy kis folyón. Amikor a hal gazdája után rálépett a hidra,

egyszerre megszédült, belehullott a folyóba és belefulladt,

mert már régen elleledte az uszást.

Izeltőnek ta'an ennyi is elég ebből a furcsa gyűjteményből, amely vetekszik a híres Münchhausen báró és a magyar Háy János füilentésivel.

Elítélte a bucaresti-i hadbíróóság a MADOSz hat tagját,

akik titkos gyűléseket tartottak és a spanyol demokráciát akarták támogatni

Bucuresti-ből jelentik: A bucaresti-i hadbíróóság tegnap a MADOSz nevű munkásszervezet hat tagjának bűnyjét tárgyalta, akiknél a spanyol demokrácia támogatására vonatkozó román és magyar nyelvű kiáltványokat találtak s akik e célból gyűléseket tartottak a fővárosban. A hadbíróóság az egész napot át tartott tárgyalás után este hirdette ki ítéletét, amely szerint Rosenberg Margit és Rosenberg Jolán két-két évi, Török Irén, Isac Simion, Doraki Dénes és Festő Péter 1—1 évi börtönbüntetést s fejenként 10 ezer leitől 20 ezer leig terjedő pénzbírságot kaptak.

UJ KÖNYV

Pajkos Történetek, Magyar Elzevirek. Az emberiség nagy szórakoztatói nemcsak színészek, bohócok, hanem azok az írók is, akik néhány órára el tudják velünk feledtetni a napi gondot és a holnaptól való felelőmet. A Pajkos Történetek szerzői több évszázaddal ezelőtt éltek, de ma is és mindörökké amíg ember él a földön, aktuálisak maradnak: a férfi és nő szerelmi játékeit írják, példázataikat, perszifalják, de ékes, csiszolt, magas színvonalu nyelven. A „Pajkos Történetek” a középkori gálans olasz irodalom (Boccaccio és Poggio iskolája) legélvezetesebb és legmulattatóbb történeteit tartalmazza. A felnőttek számára rendkívül élvezetes, többszáz oldalas mű, pompás kötésben, a klasszikus festőművészet egy remek szines képével diszitett arany védőborítékban. jelent meg. A Magyar Elzevirek sorozatában eddig két kötet jelent meg és pedig: 1. „A szerelem iskolája”, 2. „Pajkos Történetek”. A „Pajkos Történetek” kötet teljes címe: „Magyar Elzevirek, Pajkos Történetek. Írta: Poggio Bracciolini. Bevezette és fordította: Roboz Andor”. A kizárólag felnőtteknek való remek kötet ugyanugy mint párja „A szerelem iskolája” arany borítékban, művészi képpel, pompás amatőr diszkidásban 198 leit minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál Cluj. Kérje a Rózsavölgyi kiadványok teljes jegyzékét.

Fizessen elő

Arad-i Közlöny-re

ajándékul kapja

200 oldalas, 1937. évre szóló

ALMANACH-unkat

és február 15-ig gratis küldjük lapunkat.

Előfizetési díj ugy helyben mint vidéken havonta 70 lei

SPORT KÖZLÖNY

Auer István, az FC Rapid csatára visszatér Budapestre, ahol a Phöbus játékosa lesz

— Kertész Gyula nyilatkozik Auerról —

Budapest. Az újpesti Phöbusban Solti sérülése óta állandó kísérletezések folynak a középcsatár posztjának megfelelő betöltésére. Ezek a kísérletek nem sikerültek és bár Solti állapota javulófélben van, mégsem valószínű, hogy a tavaszi idény első meccsein már sorompóba léphessen.

A Phöbusban most új terv merült fel a középcsatár problémájának megoldására: ugyanis Auernak, az Újpest volt és a bucaresti-i FC Rapid jelenlegi csatárának szerződésére gondolnak.

Egyelőre mindkét félben meg van a hajlandóság a tárgyalások felvételére. Auer Ricsi múlt év ősz óta Bucuresti-ben, a CFR-ben (most FC Rapid) játszott, a téli szünetet Budapesten

töltötte el, ahol állandó edzésben maradt és hír szerint igen jó formában is van.

Kertész Gyula, az AMEFA népszerű edzője, az egyik budapesti sportlap munkatársa előtt rendkívül hízlegően nyilatkozott Auerről.

A Phöbusban egyébként igen nagy pártja van Auerről szerződésének, miután P. Szabó esetének analógiájára gondolnak. Az Újpest ugyanis annak idején P. Szabót, mint „öreg” csatárt átadta és az „öreg” játékos a Phöbus csatársorának legveszélyesebb tagja lett. Az Auer-megoldást azért is szívesen látnák, mert Solti felépülése esetén, egymás mellett játszhatna a két kitűnő csatár. Hír szerint néhány napon belül eldől, hogy Auer ismét Budapesten marad-e, vagy pedig visszatér-e Bucuresti-be.

A futballbírók téli tanfolyama

Az arad-i futballbírók testülete tegnap este tartotta meg első téli kurzusát, amelyen közel 40 játékező vett részt. Bozgan Gheorghe elnök üdvözölte a megjelenteket és örömeinek adott kifejezést, hogy hatheti pihenő után ilyen szép számban gyűltek egybe a futballbírók. Ezután Marița bizottsági tag felolvasta a központ 1. számú átiratát, amelyben az elmúlt év tapasztalatai alapján, különböző fontos, a játékezővel összefüggő körülményeket ajánlanak a bírók figyelmébe. A második téli előadásra január 26-ikán, kedden este 8 órakor kerül sor, ugyancsak az SGA klubhelyiségében.

Sindelar helyett Binder az osztrákok középcsatára Párisban

Bécs. Az Austria csapata hazaérkezett Gibraltárból. Meisl Hugo szövetségi kapitány nagy érdeklődéssel várta a csapatot: vajjon van-e sérült a válogatott-jelöltek között? A kapitány egyik legfontosabb jelöltje, Sindelar Gibraltárban megsérült és így nem mehet Párisba. Sindelar helyett tehát Meisl kénytelen volt más megoldáshoz folyamodni és Bindert állította be a csatársor tengelyébe. Az osztrák válogatott tehát a franciák ellen a következő: Raiti—Sesta, Schmaus—Adamek, Smistik, Nausch—Riegler, Stroli, Binder, Jerusalem, Viertl. Tartalék: Zöhrer (kapus). A csapat Meisl vezérlete alatt pénteken indul Párisba.

Döntetlenül játszott a CAO-Crisana Franciáországban

Bordeaux. A Crisana—CAO turacsapata első mérkőzését Bordeauxban játszotta le. Az oradea-i együttes a mérkőzés előtt három órával érkezett meg a meccs színhelyére és tekintetbe véve, hogy fáradtan álltak ki a meccsre, a városi válogatott ellen elért 4:4 arányú döntetlen eredmény jó teljesítménynek mondható. A féldőben a CAO—Crisana kombinált csapat vezetett 2:0 arányban.

O A német Balke tegnap Duisburgban 6 p. 52.6 másodpercre javította a német 400 méteres mellúzó rekordot. A régi rekord 6 p. 01.6 mp. volt.

O Az Intelegerea agilis rendezőgárdája hatalmas munkát fejt ki a január 23-án, szombaton este a grădiște-i Róm Kath. Kör helyiségeiben lebonyolításra kerülő bál sikere érdekében. Kitűnő zene, szórakoztató meglepetések, tombola, szépségverseny biztosítják a bál sikerét.

O A brüsszeli hatnapos kerékpárversenyen a belga Aerts—Debruycker-pár győzött. A győztes belga kerékpárosok befejezés előtt lekörözték az egész mezőnyt és biztosan tartva előnyüket, futottak be a célba. Az eredmény: 1. Aerts—Debruycker 178 pont, 2. Schoen—Deuf, 3. Guerra—Olmo.

Angol sportlap szabálymódosító javaslata

Londonból jelentik: Az egyik nagy angol sportlap, a Sporting Life legutóbbi számában érdekes cikket közöl a durva játék ellen és egyben szenzációs szabálymódosításokat javasol.

A lap megírja, hogy be kell vezetni a futballban is a rövidebb időre szóló kiállítás

Prága és Bécs után

Budapestben is megalakították a »csere-bere« részvénytársaságot

Szabók, cipészek, vendéglősök, ügyvedek és orvosok szövetkeztek, hogy egymásközi és üzleti érintkezéseikből kizárják a pénzt

Budapestről jelentik: Budapest kereskedők és iparosokból korlátozott felelősségű cserekereskedelmi társaság alakult, amelynek tagjai elhatározták, hogy a jövőben áruikat egymástól cserekereskedelem útján fogják vásárolni, azaz készpénzfizetés helyett az áruért árut adnak ellenértékül. A társaság tagjai között vannak asztalosok, autósok, biztosítók, bútorkereskedők, vendéglőiparosok, sirkőfargók stb., sőt ügyvedek, fogorvosok, nyomdászok is. A lap hozzáteszi, hogy veszedelmes precedenst teremt a kereskedelmi világban ez az újítás, mert végeredményben a készpénzzel való fizetés kizárását segíti elő a kereskedelemben, amely nagyobb részt készpénzt ugyanis csak akkor lát, ha részletfizetésre ad el a vevőnek.

A cserekereskedelemnek ezt a formáját Európa több államában megkísérelték már, azonban vajmi kevés sikerrel. Így pl. Prágában már közel egy esztendeje működik ilyen társaság, amelynek vezetőségét jónévi prágai iparosok és kereskedők vállalták, mégsem sikerült elkerülni azt, hogy a társaság súlyos anyagi krízisbe ne kerüljön.

A prágai csődöt főként az idézte elő, hogy egyes iparosok és kereskedők, akik tagokként jelentkeztek a „cserebere”-társaságba, kezdetben hatalmas összegekért eszközöket vásárlásokat tagtársaiknál, viszont, amikor saját áruikat kellett cserébe adniok, magas felárat csaptak a rendes napiárakhoz, úgy hogy a vevők elégedetlenül utasították vissza az ilyen üzleteket. Kezdetben büntető szankciókat kezdtek foganatosítani az árdrágitók ellen, aminek következménye viszont az lett, hogy hatalmas összegekkel tartozó tagok váltak ki a társaságból.

Ma a prágai „cserebere”-részvénytársaság háromnegyed milliós adóssággal bukás

Egészsége és idegei veszélyben forognak! Az egyedülálló különleges minőségű „Primeros Brilliant”-ot, a modern higiénia egyik legnagyobb sikerét nem árusítja más márka. Ezért csak az eredeti Primeros-gummit köve elje.

rendszerét. A cikk írója úgy gondolja, hogy a játékezőt gyakran csak azért nem nyul a kiállítás fegyveréhez, mert ott motoszkál agyában a gondolat; nem volt a dolog szabályos, de azért olyan súlyos sem volt, hogy a játékezőt ezért ki kelljen állítani.

Amikor a cikk terve felett vita fellődött ki az angol szövetségben, Roux főtitkár kijelentette, hogy nem lehet ezt bevezetni, mert a téli időben 10 percre a határvonal mögé jutó játékező fölött szinte halálos biztonsággal ott lebegne a tüdőgyulladás veszélye.

A futball férfias játék — írja a Sporting Life és így előfordul, hogy nagyon sokszor elveszítik a játékezők önuralmukat és egy-egy erősebb „belemenéssel” harcoképtelenné teszik ellenfelüket, akik megsérülnek és a játékból kiállani kényyszerülnek, akkor — javasolja az angol sportlap cikkírója, — a faultolást elkövető játékező is hagyja el a pályát, mindaddig, amíg a sérült játékező vissza nem tér a pályára.

A Sporting Life szabálymódosító javaslatai felett mindenesetre sokat fognak vitatkozni még Angliában is.

előtt áll és utolsó kísérletként az iparospárt politikai befolyása révén szeretné kártalanítani a póruljárt kereskedő és iparos tagokat.

A pénz kizorítása az ipari és kereskedelmi világból tehát nem váltaná be ama reményeket, amit a terv megalkotói hozzáfűztek és így a hivatalos körök aggodalmi is — ahonnan bizonyos mértékig megkötötték a társaság működését — feleslegesnek bizonyultak.

Miért jártak Rómában

a német katolikus főpapok?

Vatikánvárosból jelentik: A pápa két nap óta lábában újabb erős fájdalmakat érez. A fájdalmak visszatérését a rossz időjárásnak tulajdonítják. A Szentatya a heves fájdalmak ellenére folytatta szokott tevékenységét és délelőtt kihallgatáson fogadta Paccelli bíboros államtitkárt, majd utána hosszabb megbeszélést folytatott Domenico bíborossal, a Vatikán gazdasági főnökével.

A Vatikánvárosban tartózkodó német katolikus főpapok meghosszabbították ottlétüket. A főpapok a német kormányának a Vatikánval való kapcsolatait tárgyalják meg. Hír szerint a Vatikán részéről a közel jövőben újabb lépések fognak történni a német kormányánál, hogy biztosítsák a katolikus egyház érdekeit, mert ezt sérelmek érték, főleg a német ifjuság oktatása terén. A német püspökök több ízben tiltakoztak a kormányánál a Vatikánval kötött konkordátum egyes pontjainak megsértése miatt, de ezek a tiltakozások nem vezettek eredményre. Ezért volt szükség a német főpapok vatikáni látogatására.

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS
felel.

Kilencven éves korában talált rá Chisinau-ban szerelmére egy volt orosz gárdatiszt, aki feleségül vette most már 80 éves egykori ideálját

— Romantikus szerelmi regény, amely hat évtizeddel később nyer betegezést —

Chisinau-ból jelentik: Rendkívül érdekes és romantikus háttérű esküvő történt tegnap Chisinau-ban, ahol Murzac Nicolae 90 éves nyugalmazott orosz ezredes feleségül vette Diacenco Vera 80 éves leányt, egy valamikor dúsgazdag basarabia-i birtokoscsalád leszedett sarját. Az esküvőnek regényes előzményei vannak. Hatvan esztendővel ezelőtt, 1877-ben Chisinau-ban volt Murzac Nicolae cári gárdahadnagy, aki a basarabia-i kormányzó bálján megismerkedett Diacenco Verával. Basarabia egyik legnagyobb birtokosának leányával. A fiatalok között szerelem fejlődött és Murzac hamarosan megkérte az urileány kezét. A szülők Szentpéterváron érdeklődtek a kérés iránt és rossz információkat kaptak a fiatal katonatiszt könnyelmű élet-

módjáról. Ennek alapján elutasították a hadnagyot.

A szerelmi regény tovább szövődött, a fiatalok nem akartak lemondani egymásról. Közben háború tört ki és a fiatal tiszt ennek során számos sebet, több kitüntetést és egyben előléptetést is szerzett. Résztvett a plewnai ütközetben is és mire vége lett a háborúnak, már kapitányi rangja volt. Visszatért Chisinau-ba és folytatódott a titkos találkozások a tiszt és a szép urileány között. Murzacot hirtelen Szentpétervárra rendelték és ott érte a világháború. A fronton ezredesi rangot kapott Murzac, aki a háború utáni időkben Wrangel hadseregében küzdött tovább a kommunisták ellen és a fehér hadsereg leveretése után Párisba menekült. Kalandos esztendők követ-

keztek, amíg Murzacra végre rámosolygott a szerencse... a volt katonatiszt Montecarlóba került, ahol egyetlen éjszaka hatalmas összeget nyert és dúsgazdag emberré lett.

Murzac ekkor magándetektívet bízott meg, hogy kutassák fel egykori szerelmét és néhány héttel ezelőtt kapott jelentést arról, hogy Diacenco Vera hű maradt hozzá és nem ment férjhez. Szülei elvesztették vagyonukat és szegényen, nélkülözések közepette tengeti életét Chisinau-ban. Murzac nyomban vonatra ült és Chisinau-ba utazott, ahol megrendítő jelenet közepette folyt le az egykori szerelmek találkozási. És miután Diacenco Vera hű maradt ideáljához, Murzac ezredes is eléget tett hatvan esztendővel ezelőtt tett fogadalmának. Nyomban kérvényt nyújtott be a chisinau-i ügyészhez és dispenzációt kért az esküvőhöz. Tegnap lejött a megható esküvő és az „Ifjú házaspár”, a kilencvenéves férj és nyolcvaneesztendős újdonsült felesége Párisba utaztak nászútra.

Hirdessen az Arad-i Közlönyben

APRÓ HIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés 20 lei. Minden további ára 10 szóig csupán 20 lei. 1:1 szó 2 lei. 1:1 Az apróhirdetések előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Arad-i Közlöny kiadóhivatalai. Telefon: 151. Főkiadóhivatal: Bulevardul Regele Ferdinand 4.

LEVELEZÉS

„Megalapozott jövő”-nek levele van a kiadóban. 532

En Egyetlen Férfim! Nénapod alkalmával egészséget, tünyereményt és örök ifjúságot kíván és szeretettel csókol rossz Kisgyereked. 539

FÜGGETLEN jeligére levél van a kiadóban.

ALKALMAZÁS

PERFEKTÜL tökéletes fiatal, németül beszélő mindenest keresek. Biv. Carol 36. I. em. 488

Mindenesleány, esetleg bejárónő felvetés. Cim a kiadóban.

LAKÁS

Lépcsőházi bejárattal, irodának igen alkalmas uccai szoba, üresen vagy bútorozva, kiadó. Str. Horia 4., földszint balra. 583

Központban különbejárattal erkélyes szép szoba, fürdőszobahasználattal, 1-2 személynek kiadó. Cim az Arad-i Közlöny kiadóban.

VÉTEL ÉS ELADÁS

Kévéssaszony vagy bejárónő asztalra felvétel. Königsorfer-cukrászda.

Férfi-öltöny fekete, külön esikcs nadrággal, alig használt, eladó. Megtekinthető szivességből Márton Jakab uriszábnál, Pişa Avram Iancu.

Valódi perzsabunda juányosan eladó. Cim a kiadóban. 404

Akinek eladó bútor, szőnyegek, varró és írógépek, bármilyen berendezési tárgya van, sürgősen juttassa el hozzánk, mert legjobban általunk értékesítheti. Zálogtárgyak elhelyezését, zálogcédlék megújíttatását legolcsóbban vállaljuk. „Tempo” biz. üzlet Arad, Fischer Elíz-palota (Libraria Dieceana mellett). 5830

Vasroló 2 drb. tüzetajtóra való, eladó. Paller Lajos, Chisinau-Cris (Jud. Arad.) 586

KERESEK 20 lóerős nyersolajmotort darálomalom részére. Vancu Eugen, Şiria. 584

ÖZLETEK

Jömeneteli trafikot, lehetőleg a földtől, megvételre keresek. Címeket a kiadóba kérek. 536

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

CSÜTÖRTÖK, JANUÁR 21.

Bucureşti. 6.30: Ritmikus torna, rádió-hírek, reggeli hangverseny gramofonlemezekon, háztartási és gyógyászati tanácsok. 13.00: Időjárásjelentés, időjelzés, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny. Szórakoztató zene gramofonlemezekon. 14.10: Időjelzés, időjárásjelentés, tőzsde. Bel- és külföldi hírek. 14.30: Vegyes zene gramofonlemezekon. 15.00: Utolsó hírek, gabonatőzsde. 16.45: Gyermek órája. I. „24 laurie”. II. Gyermek újságja. 18.00: Délutáni hangverseny. Iancu

Constantinescu zenekara Ion Luican énekszámával. 19.00: Időjelzés, időjárás, aktuálisok. 19.10: A hangverseny folytatása. 20.00: Rádiógyetem Gh. Cantacuzino mérnök előadása. 20.20: Duettek operákból (gramofonlemezek). 20.50: A szimfonikus hangverseny műsora. Emanoil Ciomac előadása. 21.15: A szimfonikus zenekarának hangversenye, vezényel: Alfred Alessandrescu. (Közvetítés az Ateneul Român-ból.) 22.10: Hírek, sport. 22.30: A szimfonikus hangversenyének folytatása. 23.10: Szórakoztató zene gramofonlemezekon. 23.45: Hírek a külföldre franciául és németül.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 8.20: Étrend. 11.00: Hírek. 11.20: A romhányi csata. (Felolvasás) 11.45: Cselédsorban Londonban. (Felolvasás.) 12.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13.00: Déli harangszó. 13.05: BSZR-t zenekar. Közben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás és vízállásjelentés. 14.30: Szigeti Sándor énekel (zongorakísérettel.) 15.00: Königsberg Éva hegedül (zongorakísérettel.) 15.40: Hírek, étrend. 17.15: Milyen legyen a házikertünk? 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18.00: Borászati tanfolyam III. része. 18.30: Kiss Béla és cigányzenekara. 19.30: Olimpiai versenyzőink táplálkozása. 20.00: Weisz Margit zongorázik. 20.35: A három Latabár vidám énekes estje. 21.20: A rádió szalonzenekara. 22.20: Hírek. 22.40: Hanglemezek. Közben kb. 23.00: Időjárásjelentés. 24.00: Donne italiana nella storia dell'Ungheria (Olasz nők a magyar történelemben.) Almássy Alice olasznyelvű előadása. 0.15: Bohrandt Lajos és Weidinger Ede jazzzenekara játszik. Éjjel 1.05: Hírek.

Budapest II. 18.00—18.20: Kiss Béla és cigányzenekara. 18.30—18.55: Munka és művészet. Révész Béla előadása. (Felolvasás.) 19.00—19.30: Angol nyelvoktatás. 20.15: Bach: H-moll mi séjének ismertetése. 20.15—23.45: Hangverseny közvetítése a Zeneművészeti Főiskola nagyterméből.

Belgrád. 13.00: Rádiózenekar. 19.00: Könnyű zene. 21.00: Szimfonikus hangverseny. 23.00: Hírek.

Deutschlandsender. 7.30: Szórakoztató zene Lipszéből. 11.00: Népdalok. 15: Könnyű zene. 16.45: Bach művek zongorán. 17.00: Délutáni hangverseny. 18.50: Modern kamarazene. 20.00: Kis téli utazás, gramofonlemezekkel. 23: Hírek. 23.30: Kamarazene. 24.—1.00: Szórakoztató és tánclemezek.

Pozsony. 13.35: Déli hangverseny. 18.50 Gramofon. 19.00: Magyar közvetítés tárogatóval. 23.20: Magyar hírek.

Milano. 12.30: Szórakoztató zene. 13.30 Szórakoztató zene. 14.25: Szórakoztató zene. 18.15: Énekszámok. 21.40: Szórakoztató zene. 22.00: „Tristan és Izolda”, Wagner zenedrámája a Scala színházból.

Bécs. 8.10: Kivánságlemezek. 11.50: Parsztzene gramofonon. 13.00: Gramofon. 15.10: Lotte Lehmann dalleme-

zel. 15.45: Mozart: Vonósnyegyes, c-dúr (gramofonon.) 17.05: Dallemezek. 18.20: Kamarazene. 21.30: Opera részletek Igo Gutmann közreműködésével. 22.00: Ludwig Thoma est. 23.20 Wolny tánczenekar.

PÉNTEK, JANUÁR 22.

Bucureşti. 6.30: Ritmikus torna, rádió-hírek, reggeli hangverseny gramofonlemezekon, háztartási és gyógyászati tanácsok. 13.00: Időjelzés, időjárásjelentés, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny gramofonlemezekon, Szórakoztató zene. 14.10: Időjelzés, időjárásjelentés, tőzsde. Bel- és külföldi hírek. 14.30: Szórakoztató zene gramofonlemezekon. 15.00: Utolsó hírek, gabonatőzsde. 18.00: A rádió szalonzenekarának hangversenye, Ion Ohiga énekszámával. 19.00: Időjelzés, időjárásjelentés, időszéri kérdések. 19.10: A hangverseny folytatása. 20.00: Rádiógyetem Alex. Posescu előadása. 20.20: Olasz aktualitásokról tart előadást Alex. Marcu. 20.25: „Don Pasquale”, opera 3 felvonásban. Zenéjét szerzte: Donizetti. (Gramofonlemezekon.) Az I. felvonás szünetében (21.20—21.35): Irodalmi felolvasás. A II. felvonás szünetében (22.10—22.25): Hírek, sport. 23.10: Zenekari hangverseny az egyik étteremből. 23.45: Hírek a külföldre franciául és németül.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 8.20: Étrend. 11.00: Hírek. 11.20: Időszéri szemle. (Felolvasás.) 11.45: A verszegénység. (Felolvasás.) 12.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13.00: Déli harangszó. 13.05: Kiss József és cigányzenekara. Közben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás és vízállásjelentés. 14.30: Verdi-hanglemezek. 15.40: Hírek, étrend. 17.15: A rádió diákfelőrája: „A víz munkája”. (Felolvasás.) 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18.00: Korszerű időszolgálat. 18.30: Budapesti Hangverseny Zenekar. Közben kb. 19.00: Sportközlemények. 19.45: Irányított vízállásjelentés. 20.15: Visszajáró árnyak. Katona László előadása régi magyar tánclemezekkel. 21.15: Ignác Rózsa Babits verseket mond. 21.40: Dohnányi Ernő zongorázik. 22.20: Hírek. 22.40: A rádió szalonzenekara. Közben kb. 23.00: A rádió külügyi negyedőrája. Utána: Időjárásjelentés. 0.05: Cigányzene. Éjjel 1.05: Hírek.

Budapest II. 19.15—19.45: Gyorsirótanfolyam. 20.45—21.10: Világjáró magyar szavak. Kallós Ede dr. előadása. 21.15—21.40: Hanglemezek. 21.45—22.00: Hírek.

Belgrád. 13.00: Rádiózenekar. 18.30: Orosz dalok. 18.50: Rádiózenekar.

Bécs. 8.10: Gramofon. 13.00: Szórakoztató zene. 14.10: Szórakoztató zene. 15.00: Alma Gluck (szoprán) lemez. 16.15: Ifjúsági óra mandolinzenével. 17.05: Gramofonbránd. 18.15: Osztrák szerzők daliból. 18.50: Rita Lo bisch zongorázik. 20.30: Német népdalok énekkaron. 21.15: „Cid”, Cornelius operája. 23.20: Eszperantó. 23.30: Tánclemezek.

HUNGARIA

Nagyszálloda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak!

Táviratcím: „HUNGARIOTEL”.

Február 6-án MAGYAR-BÁLA Fehér Keresztben!

Legújabb jelentéseink:

Interpelláció a szenátusban az országot támadó francia könyvek miatt

București-ből jelentik: A Kamara mai ülésén Pop Valer miniszter törvényjavaslatot nyújtott be a Gh. Lazar-liceummal kapcsolatban. Bucoveanu többségi képviselő az állami erdők kitermelésére vonatkozólag különböző közléseket tett. A Kamara ezután tárgyalás alá vette a bányatörvény módosítására benyújtott törvénytervezetet.

A szenátusban az első felszólaló Carduş szenátor volt, aki egy létesítendő háztartási iskola ügyében interpellálta meg a közoktatásügyi minisztert. Angheliescu miniszter válaszában kijelentette, hogy a szenátor egészen bizonyosan meg lesz elégedve a miniszteriumnak az iskola felállításával kapcsolatos lépéseire. Baleanu szenátor figyelmeztette a nevelésügyi minisztert hogy francia nyelvű

könyvek kerültek forgalomba, amelyek sértő hangnemben írják Románia háborús szerepléséről. Itt Manoilescu közbeszólt és azt mondta, hogy Németország nagyobb jóakarattal bánt az országgal szemben. Fabius szenátor arról beszélt, hogy egyes iskolákban a tanárok nemzeti ünnepek alkalmával nem teljesítik kötelességüket. Így az egyik liceumban egy ilyen alkalommal az egyik tanár hibás és szinte neveléses módon használta a román nyelvet. Ezután Manoilescu szenátor emelkedett szólásra és kérte, mutassák be neki a vasúti szabadjegyekkel rendelkező újságírók jegyzékét. Végül Cancicov miniszter válaszolt Radulescu-Mehedinți nemzeti-parasztpárti képviselőnek, a szenátus egyik előző ülésén a különböző törvényjavaslatokkal kapcsolatban mondott beszédére.

Kedvező légkört kell teremteni Románia és Magyarország között

— Fé hivatalos budapesti lap cikke a közeledésről —

Budapestről jelentik: A félhivatalos Budapesti Hírlap „Szavak és tettek” vezércikkében foglalkozik a Bethlen cikke által felszínre került romániai magyar kisebbségi kérdéssel. A cikk szerint a román közvélemény újabban fokozott figyelmet szentel a kisebbségi kérdésnek és majd minden pártpolitikusnak van néhány biztató szava a kisebbségekhez. Ezek közül a legrokonszenvesebb megnyilatkozást Iorga professzor tette. Lapedatu is annak a véleményének adott kifejezést, hogy kedvező légkört kell teremteni a két ország között és ebben az első lépést Magyarországnak kell megtenni.

Mussolini enyhébb elbánást kért a németországi katolikusok számára

Vatikánvárosból jelentik: A pápa ma fogadta Bertram breslauer érseket, aki két másik kardinális kíséretében vasárnap már kihallgatáson volt a Szentatyánál. A Havas-iroda jelentése szerint ezek a tárgyalások a németországi katolikusok súlyos helyzetére vonatkoznak. A hosszadalmas és, hír szerint, szenvedéses hangú megbeszélés után a német katolikus egyház másik öt vezetője tárgyalást folytatott a Vatikán vezető köreivel. Általában hangsúlyozzák, hogy a német kardinálisok utazása egybeesik Göring olaszországi

látogatásával és azt hiszik, hogy a porosz miniszterelnök és Mussolini között szó esett a németországi katolikusok helyzetéről. Mussolini állítólag enyhébb elbánást kért a birodalmi kormánytól.

Párisból jelentik: A „Figaro” azt a kérdést veti fel, hogy vajon a szentszék feleljen-e a Németországgal kötött konkordátumot. Mielőtt azonban ez bekövetkezne, nagy erőfeszítéseket tesznek, hogy a német kormányt jobb belátásra hangolják a katolikusokkal szemben. (Rador.)

Diplomáciai incidens Japán és a szovjet között egy japán hajó átkutatása miatt

Tokióból jelentik: A szovjet titkos rendőrség Vladivosztkban feltartóztatott egy japán hajót és még azt is megakadályozták, hogy a hajó alkalmazottai érintkezésbe lépjenek a vladivosztki japán konzulátussal. A titkosrendőrök átkutatták a hajót és elkobozták azokat a diplomáciai iratokat, amelyeket a japán követség számára hozott a gőzös. Az iratokat a hajó parancsnokának határozott kérése ellenére sem szolgáltatták vissza. A japán kormány tiltakozást jelentett be Moszkvában a történetek miatt.

Újabb merényletet kíséreltek meg Stalin ellen

Londonból jelentik: Moszkvából ismét olyan hírek érkeznek, hogy Stalin ellen újabb merényletet kíséreltek meg. A hír úgy szól, hogy titkára dolgozószobájában rálőtt Stalinra és a golyó súlyosan megsebesítette a diktátort. Stalin állapota állítólag súlyos. Hivatalos helyen a hirt nem cáfolták meg, de feltűnőnek tartják, hogy Stalin kedd délelőtt nem vett részt a katonai díszszemlén, amelyen a Leninről elnevezett újonnan gépesített zászlóaljokat mutatták be. Feltűnőnek találják azt is, hogy sürgőnyhívásra repülőgépen Leningradból Moszkvába érkezett Blücher tábornagy, aki Vorosilovval hosszabb tanácskozással nyomban visszavonult a Kremlbe. Az általános nyugtalanságot fokozza az is, hogy ismét csoportosan tartóztatják le a vezető kommunista személyiségeket, akik közül eddig csak Bucharin letartóztatását ismerték be.

Francia állásfoglalás Szíria egységének megbontása ellen

Párisból jelentik: A Temps politikai levelezője ma élénk hangon foglalt állást a túlzottan minősített török követelések ellen. A cikkíró szerint nincs komoly alapja a török kéréseknek és Franciaország semmi körülmények között sem egyezhet bele Szíria egységének megbontásába.

Bizalmatlansági indítvány az angol kormány ellen

Londonból jelentik: A Press Association alsóházi tudósítója szerint, az alsóház ellenzéki munkáspárti frakciója gyűlést tartott, amelyen elhatározták, hogy felvetik a kormány ellen a bizalmatlansági kérdést a hadihajógyárakból elbocsájtott öt munkás ügye miatt.

Harcok Kínában

Sanghaiból jelentik: A lázadó Jan Hu Csian tábornok csapatai és a kormánycsapatok között ma heves harc folyt le, amely különösen a Lung Hai vasút vonalán öltött nagy méreteket.

Göring látogatása Axel Munte-nél

Rómából jelentik: A délután folyamán Göring porosz miniszterelnök meglátogatta Axel Muntet, a világhírű író San Michell-i villájában. A porosz miniszterelnök szombatig marad Capri szigetén, majd egy torpedórombolón előbb Sorrentóba, innen pedig Nápolyba utazik. A német államférfi vasárnap érkezik vissza Rómába. (Rador.)

18.000 elítélnek kegyelmezett meg a valenciai kormány

Saint Jean de Luzból jelentik: A Stefani-ügynökség jelentése szerint a valenciai kormány megkegyelmezett 18.000 elítéltnak. A megkegyelmezés azzal a feltétellel történt, hogy valamennyien a milícia tagjainak sorába állnak. (Rador.)

Tömegszerencsétlenség egy kínai folyón

Kantonból jelentik: A Haifang folyón ma borzalmas hajószerencsétlenség történt. Egy hajó, amelyen többszáz kínai utazott, sziklába ütközött és percek alatt elsüllyedt. A katasztrófának kétszáz halálos áldozata van. (Rador)

Hajókat sülyeszt el a vihar a tengeren

Oslói jelentés szerint egy Christanson nevű norvég halász megtalálta egy gőzös roncsait. A gőzösről tartózkodott 20 tengerész valószínűleg a hullámokban lelte halálát.

Berlinből jelentik: A Welle nevű kísérleti hajó, amely egy bajbajutott angol gőzös segítségére igyekezett, zátonyra futott és elsüllyedt. A kísérleti hajó zátonyrafutása előtt hóviharba került és elvesztette az irányt. Huszonöt főnyi legénysége a tengerbe fulladt.

Az Aradi Közlöny

Budapestben a következő újságáruseknál kapható:

- A „Hungaria” nagyszálloda újságárusánál.
- A „Cariton” szálloda újságárusánál.
- A Keleti pályaudvar főosarnokában levő nagy újságbódében.